

Dr. Mildos Budrienės knygos “Lietuviai gydytojai ir mokslininkai” pristatymo dalyviai. Iš k. sėdi: dr. Jonas Valaitis, Marija Kriaučiūnienė, dr. Gražina Budrys, autorė dr. Milda Budrienė, dr. Arvydas Vanagūnas, prof. dr. Jonas Račkauskas, dr. Vaclovas Šaulys. Stovi: LTSC bendradarbis Petras Petrutis, Audronė Vanagūnienė, dr. Kazys Ambrozaitis, LTSC bendradarbiai Danutė Petrulytė, Ričardas Spitrys, LTSC vicepirmininkas dr. Robertas Vitas, LTSC archyvų direktorė Skirmantė Miglinienė, LTSC bendradarbis Tomas Miglinas, Viktoras Paulauskas, dr. Augusta Šaulienė, dailininkė Marytė Ambrozaitienė.

EUROPOS SĄJUNGOS KONSTITUCINĖ SUTARTIS

Briuselis/Vilnius, spalio 29 d. (ELTA). Briuselyje pasibaigusiame Konvento dėl Europos Sąjungos ateities posėdyje buvo pristatytas siūlymas dėl baigiamojo Konvento dokumento, tai yra, ES Konstitucinės sutarties, struktūros. Lietuvai Konvente atstovaujančio Užsienio reikalų ministerijos sekretoriaus Ryčio Martikonio nuomone, sudėtingiausia diskusija dar laukia ateityje - kai sutarties projekto dalys bus pildomos konkrečiu turiniu, ir ypač tada, kai bus svarstomi ES institucijų bei jų galių klausimai.

“Tai - ambicingas uždavinys Europos Sąjungai. Tuo tarpu Lietuvai, kaip ir kitoms šalims kandidatėms, tai yra dvigubas iššūkis”, - teigė Lietuvos diplomatas.

R.Martikonis atkreipė dėmesį, jog jau dabar projekte pateiktas siūlymas dėl naujos institucijos - ES Kongreso, kurį sudarytų nacionalinių parlamentų atstovai - sulaukė nemažai klausimų ir kritikos.

“Nemanau, kad ES reikalinga nauja institucija - turėtume daugiau galvoti apie tai, kaip sustiprinti ir taip sudėtingos esamos ES institucinės sandaros efektyvumą bei demokratiškumą”, - sakė Lietuvos atstovas.

Konventui pateiktame Konstitucinės sutarties struktūros projekte taip pat siūloma greta nacionalinės pilietybės numatyti Europos pilietybę, panaikinti iki šiol galiojusią vadinamųjų “trijų ramsčių” sistemą, sujungiant juos Konstitucinėje sutartyje.

Siūloma numatyti ir savanorišką valstybės išstojimo iš ES galimybę. Konstitucinės sutarties struktūros projekte taip pat yra atskiras straipsnis, skirtas ES santykiams su kaimyninėmis valstybėmis.

Komentuodamas projekte pateiktus siūlymus, Lietuvos Vyriausybės atstovas Konvente pažymėjo, jog darant bet kokius pakeitimus labai svarbu

matyti visumą ir atsižvelgti į galimą pakeitimų įtaką visose srityse.

Be kita ko, R.Martikonis pastebėjo, jog Konstitucinėje sutartyje išsamiai išdėstytos teisės leis Lietuvos, taip pat ir kitų ES šalių piliečiams ginti savo teises ne tik nacionaliniu, bet ir ES lygiu. ELTA primena, jog Konventas dėl ES ateities dirbti pradėjo šių metų vasario mėnesį ir savo veiklą tęs iki 2003-ųjų metų pavasario. Savo rekomendacijas dėl sėkmingai ES veiklai būtinų tolesnių reformų Konventas ketina pateikti ES Tarpvyriausybinei konferencijai, kuri bus rengiama 2004 metais.

PAGAUSĖJO SEIME ČEČENIJOS GRUPĖ

Aštuoniais įvairioms frakcijoms atstovaujančiais parlamentariais pasipildė Lietuvos Seimo tarpparlamentinių ryšių su Čečėnijos Respublika Ičkerija grupė. Apie savo apsisprendimą dalyvauti tokios grupės veikloje Seimo pirmininką Artūrą Paulauską informavo Seimo nariai Arvydas Vidžiūnas, Algirdas Gričius, Algirdas Saudargas, Kęstutis Skamarakas, Jonas Čiulevičius, Kęstutis Kriščiūnas, Rasa Juknevičienė, Artūras Vazbys.

Seimo tarpparlamentinių ryšių su Čečėnijos Respublika Ičkerija grupės pirmininkas Stanislovas Buškevičius *Eltai* sakė, kad tokiu būdu parlamentariai išreiškė savo požiūrį į pastarųjų dienų įvykius ir norą sustabdyti karą Čečėnijoje. Valdančiajai koalicijai atstovaujantis parlamentaras Juozas Raistenskis, smerkdamas įkaitų grobimą Maskvoje, paliko Seimo tarpparlamentinių ryšių su Čečėnijos Respublika Ičkerija grupę. Pasak S. Buškevičiaus, dabar šioje grupėje dirbs apie 20 Seimo narių.

POLITKALINIŲ ORGANIZACIJOS REMIA V. ADAMKŲ

Septynios Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių organizacijos remia dabartinio šalies vadovo Valdo Adamkaus kandidatūrą į Lietuvos Prezidento postą ir kviečia kitus dešiniųjų partijų iškeltus kandidatus pasitraukti iš rinkimų kovos V. Adamkaus naudai.

Tai spaudos konferencijoje sakė Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos pirmininkas Seimo narys Povilas Jakučionis, komentuodamas savaitgalį vykusią šių organizacijų jungtinę konferenciją, informuoja ELTA. V. Adamkaus kandidatūrą, anot jo, buvo nutarta paremti be išlygų, kaip daugiausia šansų turintį laimėti dešiniųjų atstovą.

“Lietuvos Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus - iškili asmenybė, suprantanti Lietuvos interesus ir juos ginanti, labiausiai atitinka mūsų reikalavimus. Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių organizacijų jungtinė konferencija remia Valdo Adamkaus kandidatūrą ir kviečia, ragina savo narius,

visus politinius kalinius ir tremtinius, karius savanorius, visus jų šeimų narius bei artimuosius balsuoti už jį”, - sakoma konferencijos priimtame memorandume dėl artėjančių rinkimų. P. Jakučionis teigė matąs grėsmę, kad keli dešinės kandidatai gali pasidalinti po 5-8 proc. balsų ir į antrą rinkimų turą pateks du kairieji pretendentai į Lietuvos Prezidento postą. “Dėl to mes perspėjame visuomenę, savo organizacijas ir raginame dešiniuosius kandidatus pasekti konservatoriaus A. Kubiliaus pavyzdžiu - bendram labai atsisakyti savo kandidatūrų”, - sakė jis.

Jungtinė konferencija taip pat pakvietė savivaldybių tarybų rinkimuose balsuoti už Tėvynės sąjungos, Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos ir jų sudarytų koalicijų ar jungtinius sąrašus. Lietuvos politiniai kaliniai ir tremtiniai kels savo kandidatus į savivaldybių tarybas 49 šalies rinkimų apygardose, iš jų 27 - sudarys savo atskirus sąrašus.

VAŠINGTONE - PALANKŪS LIETUVOS VERTINIMAI

Vašingtonas, spalio 30 d. (ELTA). Vašingtone susitikęs su aukšto rango JAV pareigūnais, užsienio reikalų viceministras Justas Paleckis išgirdo palankius vertinimus apie Lietuvos darbus rengiantis narystei NATO. Jungtinių Valstijų atstovai ypač pabrėžė sėkmingas Lietuvos karinių pajėgų reformas, tvirtą Lietuvos visuomenės paramą šalies narystei NATO bei sprendimą praktiškai prisidėti įtvirtinant taiką Afganistane ir nusiųsti į šią šalį Lietuvos karius.

Viešėdamas JAV sostinėje, J.Paleckis susitiko su JAV prezidento patarėjos pavaduotoju nacionaliniais saugumo klausimais Robert Bradtke, specialioju patarėju Europos ir Eurazijos klausimais Daniel Fried, Nacionalinės saugumo tarybos Europos reikalų direktoriumi Walter Andrusyszyn, Senato užsienio reikalų komiteto patarėjais ir Valstybės departamento pareigūnais.

Užsienio reikalų viceministras patikino JAV pareigūnus, kad ir iki NATO aukščiausiojo lygio susitikimo Prahoje, ir po jo Lietuva toliau tęs pradėtus darbus. “Jei Prahoje būsimė pakviesti tapti NATO nariais, tai bus istorinės reikšmės sprendimas, kuris vainikuos dvylikos Lietuvos nepriklausomybės metų užsienio politikos pastangas integruojantis į transatlantinės ir Europos struktūras bei gerinant santykius su kaimynais”, - sakė J.Paleckis.

Kaip pranešė *Eltai* Užsienio reikalų ministerijos Informacijos ir kultūros departamentas, Vašingtone viceministras taip pat susitiko su JAV valstybės departamento specialioju atstovu holokausto klausimais ambasadoriumi Radolph Bell, pasaulio bei Amerikos žydų organizacijų vadovais. Jie teigiamai įvertino Lietuvos sprendimus dėl žydų bendruomenės turto grąžinimo, žydų kvartalo Vilniaus senamiestyje atstatymo projektų bei Lietuvos indėlį į tarptautinės darbo grupės holokausto švietimo srityje darbą.

J.Paleckis taip pat apsilankė JAV Holokausto memorialiniame muziejuje Vašingtone, kur dalyvavo Žydų mokslinio instituto bei JAV Holokausto memorialinio muziejaus Holokausto studijų centro surengto simpoziumo “Lietuva ir žydai” antrajame seminare.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

■ VRK ĮREGISTRAVO PIRMUOSIUS KETURIS KANDIDATUS PREZIDENTO RINKIMUOSE

Vilnius, spalio 29 d. (ELTA). Dabartinis šalies vadovas Valdas Adamkus tapo pirmuoju oficialiai įregistruotu kandidatu gruodžio 22 dieną įvyksiančiuose Prezidento rinkimuose. Vyriausioji rinkimų komisija konstatavo, kad V. Adamkaus kandidatūrą remiančiuose parašuose rinkėjų valia išreikšta “pakankamai aiškiai”. V. Adamkus Vyriausiajai rinkimų komisijai taip pat buvo pateikęs pagal įstatymą privalomą išrašą iš pajamų ir turto deklaracijos bei pažymą apie sveikatą.

VRK oficialiu kandidatu į Prezidentus taip pat įregistravo Liberalų sąjungos vadą Eugenijų Gentvilą. Jis, pirmasis VRK pristatęs per 30 tūkstančių rinkėjų parašų, turėjo realias galimybes dar praėjusią savaitę tapti ir pirmuoju įregistruotu kandidatu Prezidento rinkimuose. Tačiau dėl nepateiktos turto ir pajamų deklaracijos VRK E. Gentvilo registravimo klausimą atidėjo.

Kandidatu šalies Prezidento rinkimuose įregistruotas ir Seimo narys Algimantas Matulevičius. VRK, patikrinusi kaip ir kitų pretendentų rėmėjų parašus, kitus dokumentus, jokių abejonių dėl A. Matulevičiaus registravimo į kandidatus Prezidento rinkimuose neturėjo. Kandidatu į Prezidentus įregistruotas socialdemokratų kandidatas į Prezidentus, Seimo vicepirmininkas Vytenis Povilas Andriukaitis. Naujosios sąjungos kandidato į Prezidentus, Seimo Pirmininko Artūro Paulausko registravimo rinkimuose klausimas atidėtas lapkričio pradžiai. Mat VRK nariai fiziškai nespėjo patikrinti A. Paulausko rėmėjų parašų. Jų Vyriausiajai rinkimų komisijai Naujosios sąjungos rinkimų štabas pristatė daugiau nei 70 tūkstančių.

Pagal Prezidento rinkimų įstatymą turi būti surinkta ne mažiau kaip 20 tūkstančių kandidatų remiančių rinkėjų parašų. Parašų rinkimo terminas baigiasi lapkričio 7 dieną.

■ LIBERALAI IR MODERNIEJI KRIKDEMAI PASIRYŽĘ SANTALKAI

Lietuvos liberalų sąjungos pirmininkas Eugenijus Gentvilas ir Moderniųjų krikščionių demokratų sąjungos pirmininkas Vytautas Bogušis ketina pasirašyti dviejų partijų memorandumą “Dėl bendrų veiksmų telkiant vidurio dešiniąsias partijas”.

Memorandume, atsižvelgiant į sėkmingą LLS ir MKDS bendradarbiavimą ruošiantis savivaldybių tarybų rinkimams ir bendrų koalicinių kandidatų sąrašų sudarymą, konstatuojama galimybė tolesniam konsoliduotam partijų veikimui, įskaitant koalicinio sąrašo per 2004 metų Seimo rinkimus sudarymą ir partijų susijungimą.

Kaip *Eltai* sakė MKDS pirmininkas V.Bogušis, 2003 metai bus lemtingi centro dešinės jėgų telkimuisi, kuris leistų sėkmingai dalyvauti Europarlamento ir Seimo rinkimuose. Jei centro dešinės jėgos nesugebės susivienyti, anot V.Bogušio, “kairė totaliai valdys Lietuvą”.

■ DOKUMENTAI DĖL NUOSAVYBĖS ATKŪRIMO

Lietuvos piliečiai iki 2003 metų liepos 1 d. dar galės pateikti dokumentus, įrodančius nuosavybės teises į išlikusį nekilnojamąjį turtą ir pakeisti savo valią dėl būdo, kuriuo atkuriamos nuosavybės teisės.

Tai numatoma Vyriausybės posėdyje pritartose Nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo pataisose.

Žemės ūkio ministras Jeronimas Kraujelis *Eltai* teigė, kad toks termino nukėlimas svarbus keliems tūkstančiams žmonių, norintiems atkurti nuosavybės teises į 126 tūkst. ha žemės plotą. Pratęsus terminus jie nepraras nuosavybės.

To paties įstatymo pataisose įtvirtinta nauja nuostata, kad laisvos žemės fondo žemė, kurią ne mažiau kaip dvejus metus naudojo kooperatyvai, gali būti perduodama neatlygintinai nuosavybėn jo nariams. Tačiau su sąlyga, jei šioje žemėje nesuprojektuoti grąžintini žemės sklypai kitiems asmenims.

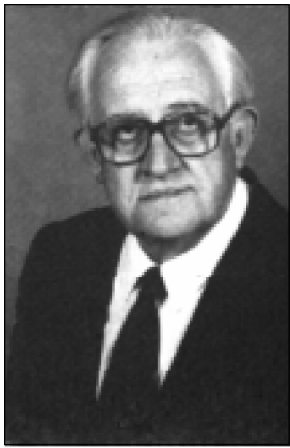
Be to, įstatymo pataisose numatoma, kad Vyriausybė, o ne Aplinkos ministerija nustato valstybinių parkų ir draustinių teritorijų, ypač vertingų ekologiniu, archeologiniu ir rekreaciniu požiūriais, ribas. Šiose teritorijose žemė piliečiams nebūtų grąžinama, o ją išpirktų valstybė.

■ ĮSTATYMAS IPAREIGOJA INFORMUOTI APIE UŽSIENYJE TURIMAS SĄSKAITAS

Vilnius, spalio 29 d. (ELTA). Lietuvos Respublikos fiziniai asmenys informaciją apie užsienio valstybėse atidarytas ir uždarytas sąskaitas privalės pranešti centriniam mokesčių administratoriui Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka ir terminais. Tai įteisino Seimas, papildydamas Mokesčių administravimo įstatymą nuostata, ipareigojančia fizinius asmenis informuoti apie užsienyje turimas sąskaitas.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Algirdas Pužauskas

JAV vyriausybė išvystė diplomatinį spaudimą Jungtinėse Tautose, kur Saugumo Taryba gavo šiek tiek pakeistą rezolucijos projektą, kuris reikalauja, kad Irakas atsisakytų masinio naikinimo ginklų arba jis bus verčiamas tai padaryti ginklo jėga. Valstybės departamentas veikė ypač pastovijų Saugumo tarybos narių tarpe, nes jie turi veto teisę. Prancūzija, Rusija, Kinija mandagiai grasino pasinaudoti veto teise ir pirma užtikrinti, kad Irakas išsileidžia į savo teritoriją tarptautinius inspektorius. JAV ir Britanija pareiškė pastoviams Tarybos nariams, kad tos valstybės su veto teise arba eina kartu su JAV arba eina prieš.

Naujas JAV pareiškimas, kad Irake turi būti pakeistas režimas sutiktas Irake piktai ir atmestas. Vienas svarbiausių Saddam Hussein patarėjų pasakė spaudai, kad JAV svarbiausias motyvas yra “nafta ir Izraelis”. Amerika siekia kontroliuoti Irako naftos šaltinius ir dėl to grasina karo jėgomis, pasakė Rusijos užsienio reikalų viceministras Yuri Fedotov. Jis pridėjo, kad tokie grasinimai liečia ne tik Iraką, bet liečia ir Šiaurinę Korėją, kuri jau prisipažino dirbanti prie savo branduolinių ginklų reaktorių. Fedotov sakė, kad taikingų sprendimų ieškojimas būtų sustabdytas ir pasaulio taika atsidurtų pavojuje. Valsybės sekretorius Colin Powell kalbėjosi su Rusijos užsienio reikalų ministru Igor Ivanov, kuris patarė neskubėti su Saugumo Tarybos balsavimu ir dar ieškoti kompromisų, kurie leistų pasauliui įsitikinti, kad Irakas ieško išeities ir leidžia tarptautiniams inspektoriams pabandyti taikingai surasti atsakymus į visus painius klausimus.

Tarptautiniai stebėtojai pareiškė, kad JAV yra pilnai pasirengusi jėga pašalinti dabartinį Irako režimą. Bazėse aplink Iraką pilna specialių jėgų kariuomenės. Prezidentas Bush pasirašė labai padidintą kariuomenės biudžetą, kuris siekia 355 milijonus dolerių. Pentagonas nėra gavęs tiek

KAS PRIEŠ MUS?

daug lėšų jau nuo prezidento Ronald Reagan laikų. Kongresas patvirtino lėšas kariuomenei. Kariuomenės nariams 4.1 procentais padidina mos algos. Balistinių raketų gynybai skiriama 7.4 bilijonai dolerių. Naujų ginklų gamybai skirta 58 bil. dol. Kariuomenės bazėms laisvame pasaulyje pagerinti, sustiprinti skirta 115 bil. Karo laivams - 9 bil. Prezidentas Bush pasakė, kad JAV yra pasirengusi ne tik pati gintis nuo teroristų, bet padėti gintis visam laisvajam pasauliui, todėl karinis biudžetas yra didesnis 11 procentų už pernykštį. Mes esame nusistatę ir pasiryžę atsakyti į istorijos ipareigojimą ir mes nugalėsime terorą, pasakė prezidentas Bush. Žvalgybos žiniomis, Irakas turi pasigaminęs įvairių raketų, kurios siekia taikinius už 558 mylių. Manoma, kad raketų gamyboje

Irakas turėjo inžinierių iš Rusijos ar Ukrainos.

Po Irako diktatoriaus Saddam Hussein perrinkimo šalies prezidentu, šis iš kalėjimų paleido daug politinių ir kriminalinių nusikaltėlių. Kaliniai ne tik džiūgavo išėję į laisvę, bet kartu prasidėjo demonstracijos prie režimo įstaigų, kur daug moterų ir vaikų reikalavo žinių, o kur yra tūkstančiai kalinių, kurie dingo kalėjimuose. Kur mano tėvas? Kur mano vyras? Šūkavo irakiečiai, atėję prie kalėjimų sutikti išgarsintos amnestijos kalinių. Jų nebuvo nei kalinių sąrašuose nei gatvėse. Paaiškėjo, kad tarp dingusių be žinios kalinių daugiausia buvo Irako kurdų ar Basros rajono šiitų irakiečių, kurie suimti tuoj buvo ar pakarti ar sušaudyti, nes jie niekad neprisidėjo prie Saddam Hussein revoliucijos ir diktatūros.

Irako diktatorius Saddam Hussein, iškėlęs kardą po perrinkimo 7 metų terminui, už kurį “balsavo 100 proc.”, pasakė, kad “Dieviškoji Apžvalga padės laimėti karą prieš Ameriką ir priešas bus Alacho parklupdytas”.

AF/P

Keliais sakiniais

• **Irako** valdžia ištrėmė kai kuriuos užsienio korespondentus, net gan objektyvius CNN žiniasklaidos atstovus. Ištrėmti ir keli arabų šalių laikraštininkai.

• **Maskvos** teatre vykusio muzikos spektaklio metu, kurį stebėjo 763 žmonės, į sceną išėjo keli Čėčenijos kovotojai ir paskelbė, kad visi žiūrovai yra įkaitai. Publikoje slapstėsi ginkluoti automatiniais šautuvais ir granatomis 25 čėčėnų vyrai ir 25 moterys. Maskvos policija apsupo teatrą, keli žmonės sugebėjo pabėgti. Įkaitų tarpe buvo trys Rusijos parlamento nariai, grupė užsieniečių, tarp jų ir keli amerikiečiai. Čėčėnų vadai reikalavo, kad valdžia atšauktų savo milicininkus ir baigtų karo žygius Čėčenijoje, to neįvykdžius, čėčėnai grasino susprogdinti salę. Prezidentas

Vladimir Putin atšaukė savo planuotą kelionę į Meksiką.

• **Libijos** diktatorius Moammar Gadhafi paskelbė, kad Libija pasitraukia iš Arabų Lygos organizacijos, nes ji nesugeba tvarkytis su Irako ir Palestinos krizėmis. Apie šį nutarimą pranešta lygos štabui Kaire, Egipte.

• **Bahrain** karalystėje vyko parlamento rinkimai, kuriuose pirmąsyk dalyvavo ir karalystės moterys. Balsavimai nesukėlė didelio susidomėjimo. Šalį toliau valdo šeikas Hamad bin Isa Al Khalifa, tapęs karaliumi po tėvo mirties 1999 m. Jis pavadino savo sistemą konstitucine monarchija. Balsavo vos 53 % piliečių.

• **Venecueloje** vėl nerimauja keli kariuomenės generolai, bandydami pašalinti prez. Chavez.

(Nukelta į 3 p.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119-0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$40.00, first class - \$63. Single copy - 75 cents. Air mail overseas - \$115.00.

Prenumerata metams - \$40.00, pusei metų - \$25.00, pirma klase - \$63. Oro paštu į užsienį metams - \$115.00. Atskiuro numerio kaina - 75 centų. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

VAŠINGTONO POLITIKA

Beveik kasdien girdime, kad JAV turi teisę pulti Iraką ir pašalinti jo prezidentą Saddamą Husseiną. Daugeliui politikų tai kelia rūpestį, kad Vašingtonas pats vienas sprendžia neskelbiamo karo teisėtumą. Europa atvirai pasisako prieš tokią arogantišką Vašingtono politiką. Nepasitenkinimas reiškiamas Vokietijoje ir Prancūzijoje - kodėl tik dabar keliamas Irako pavojus, kai prieš metus niekas nematė Irako grėsmės pasauliui. Keliamas klausimas, kodėl iki šiol nėra aiškaus įrodymo, kad Irakas turi ryšius su terorizmu ir kiek jis pažengęs branduolinių ginklų gamyboje. Į šiuos klausimus neatsako JAV prezidentas, viceprezidentas ir Gynybos sekretorius. Tačiau pateikiami visuomenei trys argumentai: Bagdadas palaiko teroristus, kurie atsakingi už rugsėjo 11 žudynes, Amerika turi teisę apsiginti nuo Irako puolimo ir Irakas nesilaiko Jungtinių Tautų nutarimo nusiginkluoti.

Dar iki šiol Irako ryšiai su ta teroristų grupe neišaiškinti. Nėra įrodymų, kad branduolinį ginklą turės artimoje ateityje, nors to gali siekti, kaip ir kiekvienas kitas kraštas. Nėra įrodymų, kad Irakas žada tą ginklą nukreipti į tolimą Ameriką, tad Vašingtonas negalys teigti, kad jam gresia tikras pavojus ir kad jis turi teisę pulti Iraką. Tiesa, kad Irako prezidentas valdo diktatoriaus metodais kraštą, bet jis dar nesiunčia savizudžių. Bet Irakas savo kaimynystėje turi branduolinius kaimynus. Trečiasis teigimas, kad Irakas nesilaiko Jungtinių Tautų nutarimų - nėra pateisinama priežastis karui su juo. Izraelis 35 metus nesilaiko JT nutarimo pasitraukti iš okupuotos palestiniečių teritorijos. Jam net ir sankcijų nėra.

Taigi, kas nustato Amerikos užsienio politikos gaires? Gal karas prieš Iraką turi pakeisti arabų politinį mąstymą, kad jis atitiktų JAV ir Izraelio politikai? Gal arabų kraštuose reikia įvesti proamerikoniškas vyriausybes? Ši situacija galinti privesti prie pasaulinio pertvarkymo - įtaria kai kurie Europos politikai.

Šiuo metu JAV prezidentui teko šiek tiek nusileisti ir sutikti kreiptis į Jungtinių Tautų organizaciją prašant nutarimo, kad tuo būdu Irako puolimas neprieštarautų tarptautinei teisei. Europos kraštai turi kitokią nuomonę Izraelio ir Palestinos klausimu, negu Amerika. Taip pat ir dėl Tarptautinio teismo nepritariama Amerikos reikalavimui, kad jos pareigūnai nebūtų traukiami baudžiamojon atsakomybėn. Tai ir patvirtina teigimą, kad tarptautinis teisingumas taikomas tik mažoms valstybėms. Šiuo klausimu Amerika laikosi griežtai, tačiau Europa nepatenkinta JAV politika. Net ir Kanados gyventojuose manoma, kad pačios JAV yra dalinai atsakingos už sprogdimus New Yorke ir Vašingtone. Net ir Anglijos žmonių dauguma kritiškai vertina JAV politiką. Ypač dėl to, kad Vašingtonas mano turįs teisę daryti viską ir be JT pritarimo. Prez. Bush padalino pasaulį į dvi dalis: tie, kurie su Amerika ir tie, kurie prieš ją; trečio - savarankiško pasirinkimo nesą. Tad ne tik arabų kraštuose kyla neapykanta Amerikai, bet ir dalinai dėl jos vienašališko Izraelio palaikymo. Norime tikėti, kad tie skirtumai tarp JAV ir kitų kraštų sumažės.

Reikia prisiminti, kad europiečiai kitaip vertina daugelį dalykų, įskaitant ir globalizaciją. Vertybių supratimas Europoje, amžių tėkmėje išugdytas, nebūtinai turėtų būti ignoruojamas.

S. Tūbėnas

DANIJOS PARAMA LIETUVOS KARIUOMENEI

Vilnius, spalio 28 d. (ELTA). Danijos suteikta parama turėjo lemiamos svarbos Lietuvos kariuomenės ateičiai. Krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius tai pabrėžė priėmęs Danijos kariuomenės vadą generolą Hans J. Helso.

Pokalbio metu L.Linkevičius priminė, jog Lietuvos kariuomenės proveržiu tarptautiniame bendradarbiavime tapo 1994 metais pradėtas bendras projektas, pagal kurį pirmieji Lietuvos taikdariai Danijos batalione išvyko į misiją Kroatijoje.

Apžvelgdamas karių dalyvavimą tarptautinėse taikos palaikymo operacijose, Krašto apsaugos ministras teigė, kad viskas buvo padaryta aktyviai dalyvaujant Danijai, net ir tam tikros rizikos aplinkybėmis.

Danijos kariuomenės vadas įvertino mūsų šalies ryžtą turėti savo kariuomenę. “Lietuva dėjo didžiules pastangas, kurdama savo ginkluotąsias pajėgas, ir tai nenuėjo veltui - šiandien jūs turite savo kariuomenę”, - pažymėjo jis.

Lietuvos krašto apsaugos ministro ir Danijos kariuomenės vado susitikime metu taip pat buvo aptartas tolesnis dvišalis bendradarbiavimas, Lietuvos karinių dalinių galimybės dalyvauti tarptautiniuose junginiuose.

Pokalbyje apsvaistyta kitais metais planuojama reorganizacija tarptautinių taikdarių pajėgų Balkanų regione. Jos metu Bosnijoje ir Hercegovinoje dislokuotą Danijos batalioną, kuriame tarnauja Lietuvos bei Latvijos ir Estijos kariai, planuojama perkelti į Serbijos Kosovą.

Kalbėdamas apie NATO ir apskritai šiuolaikinių ginkluotųjų pajėgų ateitį, Danijos kariuomenės vadas pažymėjo, kad jos tampa labiau daugianacionalinės, turi būti mobilios, greitai perdislokuojamos pajėgos, kad gebėtų greitai kartu imtis bendrų veiksmų.

ELTA primena, jog Danija yra viena aktyviausių Baltijos šalių narystės NATO rėmėjų. Nuo 1995-ųjų Danijos gynybos ministerija skiria mūsų šaliai didelę materialinę paramą. Pavyzdžiui, šiais metais Danijos sausumos kariuomenė neatlygintinai Lietuvai perdavė artilerijos ginkluotės ir technikos. Pagal bendrą LITBAT projektą reorganizuotas ir parengtas Algirdo batalionas, kuris gali vykdyti NATO sutarties 5-ojo straipsnio įsipareigojimus už Lietuvos ribų. Be to, ši Skandinavijos šalis nuo 1994 metų koordinuoja Lietuvos, Latvijos ir Estijos karinio regioninio bendradarbiavimo projektus.

LR Krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius

Remiantis oficialiais Danijos informacijos šaltiniais, Baltijos šalims tenka 85 proc. visos Danijos paramos užsienio šalims. Iš jų daugiausia, 37 proc., gauna Lietuvos karinės pajėgos.

Dvišaliai ir daugiašaliai pastarųjų metų karinio bendradarbiavimo projektai taip pat buvo aptarti Lietuvos kariuomenės vado gen. mjr. Jono Kronkaičio ir Danijos kariuomenės vado H.J.Helso susitikime. Pasibaigus pokalbiui, J.Kronkaitis iškilmingai įteikė Danijos kariuomenės vadui raštą, kuriame Lietuva dėkoja Danijos karinėms pajėgoms už ilgametį karinį bendradarbiavimą ir paramą Lietuvos kariuomenei rengiantis NATO narystei.

TARPTAUTINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Atkelta iš 2 p.

Keliais sakiniais

- **Indonezijos** prezidentė Megawati Sukarnoputri išvyko į Meksiką, kur vyko Azijos ir Ramiojo vandenyno šalių ekonominio bendradarbiavimo viršūnių konferencija. Prezidentė tarėsi su Australijos premjeru, kaip apsaugoti Indonezijos miestus nuo teroristų. Bali saloje įvykę sprogimai pakenkė Indonezijos turizmui. Vyriausybė sustiprino miestų viešbučių ir susisieikimo apsaugą.

- **JAV** žvalgyba nustatė, kad Šiaurinė Korėja bendradarbiavo su Pakistanu gamin-dama branduolinę bombą.

- **Tūkstančiai žmonių** demonstravo Bahrain karalystės sostinėje Manama mieste reikalaudami uždaryti JAV karo laivyno bazę.

- **Prezidentas Bush** prašė Kinijos prezidento ir Japonijos premjero skatinti Šiaurinės Korėjos vyriausybę sustabdyti branduolinių ginklų programą.

- **Palestiniečių** teroristų automobilyje paslėpta bomba susprogdino keleivių pilną autobusą šiauriniame Izraelyje. Žuvo 16 žmonių, jų tarpe savi-

žudžiai sprogdintojai. Sužeistų daugiau 50.

- **Maskvos** gatvėje kriminalistų gauja nušovė auksu turtingo Magadano regiono gubernatorių Valentin Cvetkov, 54 metų.

- **Kaspijos jūroje** audros metu nuskendo žmonių pilnas laivas-keltas, plaukęs iš Aktau miesto Kazachstane į Baku uostą. Jūroje dingo apie 40 žmonių.

- **Kuveite** suimtas 17 metų amžiaus vyrukas, kurio automobilyje policija rado sprogmenų ir gazolino “Molotovo kokteilių”. Išaiškinta, kad sprogmenys skirtos susprogdinti pastatus Fintas mieste, kur gyvena daug užsieniečių.

- **Keturių valstybių** Vakarų Afrikoje prezidentai bando paveikti Ivory Coast valstybės kariškius, kad jie sustabdytų civilines kovas.

- **Haiti** aukščiausias teismas iš trijų teisėjų įsakė valdžiai paleisti iš kalėjimo buvusį prezidentą Prosper Avril, kurio suėmimas ir nuteisimas buvęs nelegalus.

- **Filipinuose** teroristų bomba Zamboanga mieste nužudė penkis, sužeidė 144.

- **Penki japonai**, pagrobti Šiaurės Korėjos piratų prieš 20 metų, buvo sugrįžę namo trumpam vizitui. Jų vaikai išaugo Šiaurės Korėjoje, kurią ir laiko savo namais.

- **Pakistane** vykę parlamento rinkimai parodė, kad sustiprėjo Amerikos politinių priešų grupuotės.

- **Libane** pastatyta ir pradėjo veikti vandens pumpavimo stotis nedidelėje Vazzan upėje. Vanduo reikalingas žemės ūkiui. Iki šiol vanduo tekėdavo į Jordano upę. JAV diplomatai tarpininkavo derybose dėl upių vandens.

- **Sudane** Saudo Arabijos keleivinį lėktuvą bandė pagrobti vyriškis, tačiau jį sustabdė lėktuvo įgulos nariai ir keleiviai.

- **Serbijoje** spalio 13 turėjo įvykti prezidento rinkimai, tačiau balsavime dalyvavo mažiau kaip pusė turinčių teisę balsuoti. Rinkimus teks pakartoti, nors kai kurios partijos ragina balsavimą boikotuoti.

LB Tarybos suvažiuojimo Washington, D.C., rugsėjo 20-22d. metu ambasadorius Vygaudas Ušackas įteikia Prezidento Bush vyriausiam patarėjui Europos reikalams Dan Fried simbolinę dovanėlę - marškinėlius su NATO ženkluku. Toliau stovi Lenkijos ambasadorius. Rimo Gedeikos nuotr.

UKRAINOS PREZIDENTAS “AKROPOLYJE”

Vilnius, spalio 30 d. (ELTA). Iš išorės ir vidaus apžiūrėjęs prekybos ir pramogų centrą “Akropolis”, Ukrainos prezidentas Leonidas Kučma teigė norįs panašaus statinio ir savo šalyje.

Penktą kartą į Lietuvą atvykęs Ukrainos vadovas tapo pirmuoju užsienio valstybės vadovu, į kurio vizito darbotvarkę buvo įtrauktas šis objektas.

“Pats aukščiausias įvertinimas, kurį šiandien įrašiau svečių knygoje - kviečiu tuos, kurie statė, ir tuos, kurie eksploatuoja šį kompleksą į Ukrainą. Mes jiems suteiksim galimybę dirbti pas mus”, - po pusvalandį trukusios ekskursijos žurnalistams sakė L.Kučma.

“Puiku”, - rusų kalba pasidžiaugė kartu su L.Kučma ekskursijoje dalyvavęs prezidentas Valdas Adamkus. Beje, ir Lietuvos vadovas pirmą kartą buvo “Akropolyje”. V.Adamkus seniai norėjo aplankyti šį prekybos ir pramogų centrą, tačiau, nenorėdamas kelti sumaišties, nusprendė tai padaryti drauge su kolega iš užsienio.

Lietuvos Prezidentas į “Akropolį” atvyko apie 20 minučių anksčiau už svečių ir turėjo galimybę susipažinti su statinio planu, pasidairyti po vitrinas, pamatyti čiuožyklą bei pakalbinti vaikus, kurių tarp rytinių lankytojų buvo bene daugiausiai.

Valstybių vadovų vizitas nesutrikdė įprasto prekybos ir pramogų centro darbo, tačiau lankytojus gerokai nustebino po centrą nevaržomai vaikštinėjantys Prezidentai ir juos lydінčios delegacijos.

Kompleksą per dieną aplanko apie 40 tūkstančių žmonių, tarp kurių dažnai būna aukštų svečių.

Valstybių vadovai “Akropolio” istorijoje - pirmą kartą, prisipažino bendrovės “VP Market” vykduojantis direktorius Ignas Staškevičius, kuris ir buvo prezidentams gidu.

L.Kučma teigė, jog Lietuvoje jis lankosi sąlyginai dažnai ir pagal naujų objektų statybą gali spręsti, kiek daug šalis pasiekė.

“Sveikinu veiklius jaunos žmones, kurie ėmėsi tokio, galima sakyti, milžiniško projekto. O labiausiai džiaugiuosi dėl vaikučių, kurie rado čia tikriausiai pačią geriausią vietą Lietuvoje”, - savo išpuodžiais su žurnalistais dalijosi Ukrainos vadovas.

“Klasno” (“puiku” - ELTA), - eidamas prekybos sale, tarė Ukrainos vadovas. Kiek ilgiau L.Kučma su žmona Liudmila stabtelėjo ties žuvies skyriumi, juos sužavėjo ant ledo gabaliukų laikoma šviežia žuvis bei gyvų karpių akvariumai. Tačiau nė vienas iš prezidentų nepanoro ko nors pirkti. Išeidamas iš maisto produktų skyriaus, Ukrainos vadovas tik nusistebėjo, kad prie kasų niekas neprašė “rodyti kišenių”.

Fojė praeidamas pro aukų, skirtų vaikų Kalėdoms, dėžutę,

L.Kučma ėmė keletą banknotų JAV dolerių. Sekdamas jo pavyzdžiu, V.Adamkus paaukojo 5 litus. Šios lėšos renkamos ponios A.Adamkienės vaikų globos ir paramos fondo iniciatyva.

Vėliau, kaip praneša ELTA, Lietuvos ir Ukrainos prezidentai apsilankė naujojoje 20 taeilių boulingo salėje ir išbandė savo rankų taiklumą. Jie pasirašė ant boulingo kamuolių, kuriuos keletą kartų sviedė į kėglius. “Trečią smūgį matėt? Aš štai pirmą kartą paėmiau tą daiktą į rankas. Geras dalykas. Geras dalykas, bet reikia mokytis”, - pajutęs azartą pasakojo Ukrainos vadovas. Pirmuoju smūgiu Ukrainos prezidentas numušė tik 1 figūrą, o trečiuoju - beveik visas.

Tuo tarpu L.Kučmos žmonos Liudmilos paleistas kamuolys kelis kartus riedėjo šoniniais loveliais. V.Adamkui iš antro karto pavyko numušti beveik visus kėglius.

Įrašus “Akropolio” svečių knygoje prezidentai paliko višindamiesi prie užkandžių stalo. Baigdamas ekskursiją, V.Adamkus dar atskirai užsuko į knygyną.

K. BOBELIO RĖMĖJŲ PARAŠAI RINKIMŲ KOMISIJOJE

Per 43 tūkstančius Lietuvos gyventojų parėmė Seimo nario, Lietuvos krikščionių demokratų vadovo Kazio Bobelio kandidatūrą būsimuose Prezidento rinkimuose.

Spalio 31 dieną Vyriausiajai rinkimų komisijai 43 tūkstančius 176 piliečių parašus, remiančius Kazio Bobelio kandidatūrą būsimuose Prezidento rinkimuose, įteikė jo rinkimų štabo atstovai.

Tai *Eltai* sakė Lietuvos krikščionių demokratų valdybos pirmininkas Petras Gražulis. Pasak jo, kilęs skandalas dėl K. Bobelio pilietybės nepakenkė parašų rinkimui, o atvirkščiai - net paspartino. P. Gražulio duomenimis, K. Bobelis daugiausiai paramos sulaukė iš Marijampolės ir Klaipėdos rajono gyventojų.

BALTRON LAIVŲ APTARNAVIMO CENTRAS

Klaipėda, spalio 30 d. (ELTA). Lietuvos karinių jūrų pajėgų krantinėje buvo atidarytas Baltijos šalių eskadros BALTRON laivų ginkluotės ir denio įrangos aptarnavimo centras.

Šiais metais, kaip informuoja ELTA, pagal Baltijos šalių eskadros (BALTRON) darbo grupės siūlymą eskadros laivų ginkluotės ir denio įrangos aptarnavimo centrą buvo nutarta steigti Lietuvoje, Klaipėdoje. Pagal tos pačios darbo grupės sprendimą ryšių technikos aptarnavimo centras buvo įrengtas Estijoje, o minų paieškos technikos aptarnavimo centras - Latvijoje.

Būtinausią įrangą ir atsarginių dalių komplektus šiam centrui perdavė Vokietijos kariškiai. Lietuvos karinės jūrų pajėgos įrengė patalpas bei skyrė

personalą, kurį apmokė Vokietijos specialistai. Dabar Baltijos šalių eskadros laivai Lietuvoje galės remontuoti ginkluotę, ją derinti, kalibruoti, šalinti denio įrangos gedimus. Vokietija šiam projektui skyrė daugiau kaip 6 milijonus eurų.

Lietuva ir Vokietija jau senai bendradarbiauja karinio laivyno srityje: 2000 ir 2001 metais Lietuva iš Vokietijos įsigijo du “Lindau” klasės minų medžiotojus, Vokietijos jūrininkai dalyvauja įvairiose pratybose, išminavimo operacijose, padeda plėtoti Baltijos šalių eskadros BALTRON programą ir veiklą. Tad ir naujojo Baltijos šalių eskadros laivų ginkluotės ir denio įrangos aptarnavimo centro steigimas uostamiestyje taip pat yra bendras Lietuvos ir Vokietijos projektas.

DAMOKLO KARDAS VIRŠ PARLAMENTARŲ GALVŲ

Lietuvos Seimo Pirmininkas Artūras Paulauskas neatmeta galimybės, kad parlamentarams, nepaisantiems Konstitucijos reikalavimo vykdyti tik tiesiogines tautos atstovo pareigas, kyla grėsmė netekti mandato. Jis su Seimo Etikos ir procedūrų komisijos pirmininku Algimantu Salamakinu aptarė viešumon iškilusius atvejus, kai Seimo nariai, be savo tiesioginių, atliko ir kitas pareigas bei gavo ar negavo už tai atlyginimus.

Kaip sakė po susitikimo A.Paulauskas, šiuo metu vyksta tyrimas, renkama medžiaga iš organizacijų, kuriose, kaip paaiškėjo, dirbo Seimo nariai, ir surinkus visus duomenis bus priimti sprendimai. “Jeigu paaiškės, kad Seimo narys pažeidė nuostatas dėl darbo, jo įgaliojimai gali būti nutraukti Seimo nutarimu”, - sakė A.Paulauskas. Parlamento vadovas pabrėžė, kad per tris mėnesius nuo išrinkimo į Seimą parlamentaras privalo nutraukti savo buvusią veiklą.

Šios kadencijos Seimo nariai, primena ELTA, į pirmąjį savo posėdį susirinko 2000 m. spalio 19 d.

Seimo pirmininko A.Paulausko teigimu, taip pat bus tiriamas ir dviejų Seimo narių - krikščionio demokrato Kazio Bobelio ir liberalo Romano Sedlicko, - kurie 2000 metais kandidatuodami į Seimą nebuvo atsisakę JAV pilietybės, klausimas. R.Sedlickas, spaudos pranešimais, taip pat dirba Lietuvos puslaidininkių fizikos institute. Spaudos pranešimais, gimnazijose dėsto ir Seimo narys socialdemokratas Arturas Plokšto.

Dėl Seimo nario Visvaldo Nekrašo, kaip psichiatro, papildomos veiklos Seimo Etikos ir procedūrų komisija jau yra surinkusi visą medžiagą. Pasak komisijos pirmininko A.Salamakino, iš jos paaiškėjo, kad 2002 metais V.Nekrašas sudarė darbo sutartį, kuri traktuotina kaip niekinė, nes parlamentaras už savo darbą negavo atlyginimo. “Jis atlyginimo negavo, vadinas, nebuvo išpildytos visos darbo sutarties sąlygos, pažeistas įstatymas, todėl sutartis gali būti pavadinta niekine”, - sakė A.Salamakinas. Anot jo, tai reikštų, kad V.Nekrašas nedirbo ir neturėjo teisės atlikinėti jokių veiksmų, tarp jų ir išrašyti pacientams kompensuojamų vaistų.

V.ADAMKUS SU NAUJUOJU ERPB DIREKTORIUMI

Vilnius, spalio 30 d. (ELTA) Prezidentas Valdas Adamkus per pietus su Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko (ERPB) direktoriumi Baltijos šalims dr. Salvatore Candido aptarė tolimesnio bendradarbiavimo galimybes.

Kaip pranešė Prezidento spaudos tarnyba, svečias domėjosi Lietuvos ekonomine pažanga, verslo aplinka. S. Candido pažymėjo, jog ERPB yra suinteresuotas, kad Lietuva kiek įmanoma greičiau ir tikslingiau išnaudotų Europos Sąjungos teikiamas galimybes. Susitikime taip pat aptarti bendri projektai, kuriuose galėtų dalyvauti ERPB, teikdamas ne tik finansinę, bet ir techninę pagalbą.

KODĖL ŠVENČIAME TAUTOS ŠVENTĘ?

II

Karolis Milkovaitis

Per šiuos 52 priespaudos metus tauta buvo vėl raudonųjų pačiomis žiauriausio sadizmo priemonėmis kankinama, rusinama, komunistine pasaulėžiūra auklėjama, žudoma. Tačiau tauta nuoskaudas atlaikė ir 1991, nors kruvina ir pilna žaizdų, vėl atgavo laisvę. Argi ta mūsų protėvių nepalaužiamai atspari kovos dvasia nesukelia kiekvieno doro lietuvio širdyje pasididžiavimo jausmą?! Ne be reikalo Vincas Kudirka Lietuvą pavadino didvyrių žeme!

LENKŲ KLASTA

Dievo baimingoje baudžiauninkų liaudyje buvo priežodis: “Žodžio ‘velnias’ iš giesmės neišmesi.” Kitais žodžiais: praeities faktų iš istorijos trintuku neištrinsi. Kadangi šiandien minime garbingąją tautos didvyrį, kuris mūsų kaimynų lenkų klastos veiksmu neteko karaliaus karūnos, tai pravartu bent trumpai išvardinti bent kelias per šimtmečius mums lenkų padarytas skriaudas. Nors lenkai lietuvius savo karaliais rinkosi (pvz., Jogailą), bet jie mūsų tautos atžvilgiu niekuomet nebuvo nuoširdūs ir kiekviena proga stengėsi mums pakenkti, net pražudyti. Be klastingo sutrukdyimo Vytautui vainikuotis Lietuvos karalium bei kitų smerktinų veiksmų, lenkai 1920 metais Suvalkuose pasirašė sutartį Vilnių ir jo žemes pripažindami Lietuvai, bet sekančią dieną tą sutartį sulaužė ir užpuolė klastos nenujaučiančius lietuvius Vilnių ginklu užgrobė.

Sekančiais, t.y., 1921 metais, Lenkija Genevoje Tautų sąjungos sesijoje balsavo prieš Lietuvos priėmimą į Tautų sąjungą. Mūsų II-sios nepriklausomybės laikotarpyje, t.y.,

tarp 1918 ir 1940 metų, Lenkija namie ir užsieniuos niekino Lietuvą bei jos gyventojus ir įvairiais būdais trukdė vystytis mūsų valstybei. Lygiagrečiai Lietuvoje, vietinių komunistų talkinami, suorganizavo plačią slaptą organizaciją - Polska Organizacja Wojskowa, trumpai POW vadinamą, ir ruošėsi smurto jėga prie Lenkijos prisijungti visą Lietuvos teritoriją.

Kai 1923 metais Lietuva ruošėsi prisijungti nuo amžių lietuvišką Klaipėdos kraštą, Lenkija tas mūsų pastangas labai trukdė, stengdamasi tada laikinai Klaipėdos kraštą valdančius prancūzus perkalbėti, kad Lenkijai, ne Lietuvai Klaipėdą perleistų. Tai jų akcijai nepavykus, jie pradėjo reikalauti, kad Lietuva, pagal Liublino unijos 3-tįjį straipsnį, atnaujintų uniją su Lenkija. Tas tretysis unijos akto straipsnis štai kaip skamba: “Didžioji Lietuvos kunigaikštystė ir Lenkų karalystė yra vienas nedalomas ir vienalytis kūnas, o taip pat ne skirtinga, bet viena bendra valstybė, kuri iš dviejų valstybių ir dviejų tautų suėjo ir susijungė į vieną visuomenę.” Atrodo, čia ir silpnaproptis gali įžiūrėti ko siekiama. Atnaujinus Liublino uniją ir sudarius vieną valstybę, lenkai, žinoma, būtų krašto ir visų lietuvių valdytojai. Tam jų “sapnui” neišsipildžius, jie vis tiek vilties neprarado ir kai Lietuva sukilo prieš Klaipėdą valdančius prancūzus, Lenkija net karą laivą su ginkluota įgula atsiuntė, kuris sustojęs Baltijos jūroje už uosto ribų laukė progos įsikišti prieš lietuvius.

Maždaug 1926 metais, dr. Kaziui Griniui esant valstybės prezidentu, lenkai buvo labai aktyvūs talkininkai kairiojo elemento Kaune keliamų priešvalstybinių riaušių. “Lietuvių Enciklopedija” apie tai rašo: “Priešvalstybinėse kairiųjų elementų demonstracijose dalyvavo ir labai savivaliavo lenkiškoji mažuma.” Per visą tarpkarinį nepriklausomos Lietuvos laikotarpį, Lenkija labai daug kartų pažeidė Lietuvos - Lenkijos sieną “demarkacijos linija” vadinamą. Lenkijos užgrobtose Lietuvos žemėse gyvenančius lietuvius skriaudė, neleido steigti lietuviškų mokyklų, draudė lietuviškas pamaldas bažnyčiose ir kt. Bet kai prieš II-jį Pasaulinį karą lenkai iš Vokietijos pusės pajuto pavojų, tai Lenkijos vyriausybė nesidrovėjo ir staiga pasiūlė su Baltijos valstybėmis sudaryti karinį bloką, kad vokiečių užpultai, lietuviai, latviai ir estai padėtų Lenkijai gintis, atseit, už ją kraują lietu. Lietuvos vyriausybė pramatydama naują niekšybę, griežtai pasisakė prieš bet kokią bloką su Lenkija. Matydama, kad Lietuvos savo naudai nepalengks, užuot atsiprašyti už Suvalkų sutarties sulaužymą ir Vilniaus pagrobimą, Lenkija 1938 m. kovo 17 dieną įteikė Lietuvos vyriausybei ultimatumą, reikalaujama užmegzti su ja diplomatinis santykius. Priešingu atveju ji - Lenkija ginklu pulsianti Lietuvą. Bet gavusi ultimatumą, Lietuvos vyriausybė bemačiant paskelbė visuotinę mobilizaciją ir tas karštuolių lenkų karingus jausmus atšaldė.

Čia maža dalis Lenkijos mums padarytų skriaudų.

Apie kaimynus paprastai vengiama neigiamai atsiliepti. Bet Lenkijai, turinčiai 10 kartų daugiau gyventojų už Lietuvą, mums nelieka kito kelio, kaip balsiai išreikšti savo nepasitenkinimą. Mūsų nepasitenkinimo pareiškimas nėra išgalvotas, ne melas, bet gryna tiesa. Juk ylos maiše nepaslėpsi.

TIKROJI LIETUVA

Grįžkime prie Vytauto Didžiojo. Mes nežinome kaip Vytautas atrodė, nes joks jo atvaizdas niekuomet nebuvo rastas. Atvaizdas, kurį matome istorijos ir kitose knygose, yra tapytojo vaizduotės kūrinys. Bet mes gerai žinome jo dvasios didybę. Mes žinome, kad jis buvo šviesaus proto, taurių karališkų manierų. Nors jis mirdamas nepaliko politinio testamentą, bet iš jo žygių, narsumo ir politinės išminties galime susidaryti

JAV LB XVI-sios Tarybos III-čioje sesijoje atstovai iš Omaha, NE.: LB Tarybos narys Algimantas Antanėlis, Omahos LB apylinkės pirm. Danguolė Antanėlytė-Hanson ir LB Tarybos narys dr. Gediminas Murauskas.

apytikrę nuomonę, ko jis iš mūsų jo propalikuonių tikėtusi. Manau, kad jis sakytų: “Budėk ir neprarask tautos laisvės. Bet ją praradęs nunistok vilties ir kovok, aršiai kovok, nes niekas kitas tau laisvės neiškovos. Ir netarnauk okupantui nei veiksmu, nei pavyzdžiu, nei žodžiu, nei sąžine!”

Manau, kad Vytauto Didžiojo polėkius kėlė ir jo tikėjimas, kurį jis, nors dalinai iš politinio patogumo, bet ir iš įsitikinimo priėmė ir apsikrikštijo 1383 metais. Jis vėliau ir žemaičius apkrikštijo.

Atrodo, kad šimtmečius engiama ir naikinama lietuvių tauta, priėmusi krikštą, gal ir nesąmoningai tikybiniais dėsniais vadovavosi. Tai išvada veržiasi iš užkietėjusio jos pasiryžimo nepalaužiamu įsitikinimu bei atspara kovoti prieš rusų pastangas juos nutautinti ir suprovaslavinti. Manau, kad malda, ypač spaudos draudimo metu, buvo belikusi vienintelė priemonė tikybiškai bei kultūriškai išlikti lietuviams, nes toje kovoje Lietuvos liaudis buvo viena, be jokių užtarėjų. Kad tai gali būti tiesa, atsiminkime užmirštus tautos knygnešius - to meto liaudies švietėjus, kurie be jokios naudos sau, nebodami grėsiančio Sibiro, net mirties, naktimis slapta gabendavo lietuvišką spaudą iš Prūsų. Tie mūsų spaudos draudimo laikotarpio didvyriai šiandien jau yra beveik visai užmiršti.

Tą mūsų protėvių beginklėmis priemonėmis vedamą kovą perėmė 21 amžiaus mūsų tėvų karta ir galiausiai ginklu iškovojo tautai laisvę ir II-ją nepriklausomybę. Per

trumpučius 22-jus nepriklausomo gyvenimo metus mes okupanto nuniokotą kraštą atstatėme ūkiškai ir kultūriškai. Mes nekritikavome mums padėti norinčius Amerikos lietuvius, kaip dabar daroma, bet sveikinome tokias jų pastangas. Mes neužsikrėtėme Rusijos dvasia ir negalvojome rusiškai, bet lietuviškai. Mes nesidrovėjome paimti arklą ar dalį į rankas ir mes vieno asmens darbą atlikdavome vienas, o ne keturi ar penki. Todėl mums netrūko nė maisto, nė drabužių, nė tautinės laimės, nė gero vardo užsieniuose.

Viso to mes nematome dabartinėje Lietuvoje. Teisingi yra Antano Smetonos žodžiai: “Demokratiškai gyventi bei naudotis jos vaisiais reikia išmokti. Tos tiesos dėsniu reikia ieškoti žmogaus sąmonėje, gebančioje skirti kas yra gera ir kas yra pikta.”

Kada kalbame apie Vytautą Didįjį, tai kalbame apie tikrąją Lietuvą, nes Vytautas buvo ir yra tikroji Lietuva! Todėl, švęsdami šią garbingą mūsų tautos šventę, atsiminkime Vytauto įsitikinimus bei siekius: Nepasiduoti ir netarnauti svetimiems nei sąžine, nei veiksmu, nei pavyzdžiu, nei žodžiu. Išlikti grynakraujų lietuviu turi būti kiekvieno tautiečio šventa pareiga! Linkime ir tikime, kad artėja diena, kada bus viena, o ne trys Lietuvos: viena tėvynės Lietuvos žemėje, kita Sibire, trečia - išeivijoje. Tadas bus vieninga, laiminga ir save gerbianči lietuvių tauta ir graži bei pažangi Lietuvos valstybė, kurioje viešpataus tautinė, politinė, socialinė ir visuotinė tiesa.

AMBASADORIUS A.VINKUS ĮTEIKĖ SKIRIAMUOSIUS RAŠTUS ESTIJOS PREZIDENTUI

Talinas, spalio 31 d. (ELTA). Naujasis Lietuvos ambasadorius Estijoje dr. Antanas Vinkus įteikė skiriamuosius raštus Estijos prezidentui Arnoldui Riuteliui.

Per pokalbį su ambasadoriumi prezidentas prisiminė abiejų tautų kelio į nepriklausomybę sunkumus, pasidžiaugė tarpusavio parama ir padėkojo už tūkstančius Lietuvos žmonių laiškų, kuriais buvo parodytas dėmesys Estijai svarbiu istoriniu metu, kai Estijos Aukščiausioji Taryba paskelbė nacionalinių įstatymų viršenybę prieš Tarybų Sąjungos įstatymus. Prezidentas A. Riutelis taip pat paminėjo konstruktyvų abiejų šalių bendradarbiavimą Baltijos Asamblėjoje ir Baltijos Ministrų Taryboje.

Ambasadorius A. Vinkus pažymėjo, kad pirmaisiais nepriklausomybės metais savo bendradarbiavimą paženklinusios “Baltijos keliu” šiuo metu abi valstybės taip pat gali pasidžiaugti puikiais santykiais, kurių intensyvumą rodo nuolatinės politinės konsultacijos, didėjančios dvišalės prekybos mastai ir investicijos, suaktyvėję turistiniai srautai bei kiti faktai. Jis padėkojo už asmeninį prezidento A. Riutelio indėlį plėtojant dvišalius santykius, taip pat pabrėžė, kad Lietuva visada vertino Estiją, kaip vieną iš pagrindinių savo sąjungininkių.

Nepaprastuoju ir įgaliojuoju ambasadoriumi Estijoje A. Vinkų Lietuvos prez. V. Adamkus paskyrė šių metų spalio 7 dieną.

ANGLIAKASIŲ LIETUVA DAR GYVA PENSILVANIOJE

Janes Cox,
Filadelfija

Iš kairės: Vyčių narė ir dainininkė Anne Sikorski, Filadelfijos „Žilvinas“ šokėjas ir dainininkas Michael Dura, akompanuojant Lynne Cox, dainuoja lietuviškas dainas.

John E.Usalis, Ashland (PA) *News Bureau Chief* nuotr.

Jau 88 metai, kai lietuviai angliakasiai ir jų palikuonys kasmet susirenka Pensilvanijos Schuylkill apygardoje linksmintis ir švęsti lietuviybę šioje Amerikos buvusioje lietuvių sostinėje. Šiais metais istorinė Lietuvių dienų šventė, viena iš seniausių lietuvių švenčių Amerikoje, įvyko rugpjūčio 10-11 d.d. Schuylkill County Mall Frackville, Pensilvanijos anglies rajonuose. Dabartinė šventė yra rengiama vietinio Lietuvos Vyčių skyriaus (Anthracite Council 144) ir pajamos skiriamos Lietuvos vaikams našlaičiams ir švietimui. Šalia to, skiria parama „Pontifical Lithuanian College“ Romoje.

Ankstesnės Lietuvių dienų gegužinės įvykdavo Lake-wood Park, Barnesville, PA, tame pačiame rajone. Dėl lietuvių svarbos angliakasių rajone, Lietuvių dienos šventė būdavo viena iš dviejų oficialių Amerikos Jungtinių Angliakasių Sąjungos (UMWA) metinių švenčių. Kita - Labor Day surinkdavo tūkstančius (iki 25,000!) vietinių lietuvių ir daug kitataučių anglies rajono gyventojų. Dėl šventės populiarumo, dalyviams reikėdavo atvykti į parką keletą dienų prieš šventę, miegoti ant gegužinei skirtų stalų ir saugoti vietas jų šeimoms!

Užsidarius kasykloms ir fabrikams, daugelis apygardos jaunimo turėjo ieškoti kitose vietovėse darbo; dėl to šventės dalyvių skaičius sumažėjo per praėjusius dešimtmečius. Tačiau Lietuvių dienos išliko kaip reikšmingas įvykis visam rajonui ir Amerikos lietuviams. Į šventę susirenka keli šimtai vietinių lietuvių ir atvažiuoja iš visur lietuviai, kilę iš šio rajono. Atvyksta iš visų Pensilvanijos vietovių, New Yorko, New Jersey, Floridos, net ir iš Kalifornijos. Pensilvanijos kalnuose lietuvių tapatybė išlikusi nuostabiai stipri - net ir tarp pirmos bangos imigrantų provaikiaičių, kurių giminė jau daugiau kaip 100

metų Amerikoje! Per Lietuvių dienas važiuojantis apygardos keliuose matys ne vieną trišpalvę prie gyventojų namų.

Per dabartines Lietuvių dienas lietuvių istorija ir kultūra išlieka pagrindinėmis šventės dalimis. Rodomos knygos apie Lietuvą ir Pensilvanijos lietuvių istorinės ir kultūrinės veiklos pavyzdžiai; parduodami meno dirbiniai, tradiciniai lietuviški papuošalai ir suvenyrai, įvairūs namuose iškepti lietuviški patiekalai. Vietiniai lietuviai demonstruoja tautodailės kūrinius, ir aiškina jų kūrimo paslaptis - vietoje margina margučius, pina šiaudinukus, o vietinis lietuvis Joseph Dereskevich parduoda savo padarytus lietuviškus medinius drožinius - skulptūras, kurios primena tas, kurios puošia kelius ir laukus Lietuvos kaime. Groja Amerikos lietuvė Anna McDonald ir šeimos kapela *The Musical McDonalds*. Šoka vietinė vaikų tautinių šokių grupė *Gintaras* iš Mahoney City ir Filadelfijos šokių grupė *Žilvinas*.

Programos metu dainuoja Mary Koons ir Ann Sikora,

Vyčių narės, gimusios ir užaugusios anglies rajone kalbėdamos lietuviškai ir dainuodamos liaudies dainas. Kaip ir daugelis šventės dalyvių, jos priklauso apygardos lietuvių chorui. Dainuoja kartu su dainininku Michael Dura ir akordeoniste Lynne Cox iš Filadelfijos. Pradėjus jiems dainuoti, prisijungia ir šventės dalyviai. Šventėje aidėjo ir lietuvių liaudies dainos ir angliakasių dainos, parašytos ir dainuotos lietuviškai šiame rajone. Nuostabus dalykas išgirsti laisvai lietuviškai kalbant lietuvius, kurių šaknys Amerikoje jau daugiau kaip 100 metų. Dar nuostabiau, veikia vaikų tautinių šokių grupė, kuri pasirodo šioje šventėje ir kituose anglies rajono įvykiuose. Grupę sudaro pirmos bangos lietuvių provaikaičiai ir kitų rytų Europos tautų imigrantų palikuonys, kurių dalyvavimas šokių grupėje atspindi lietuvių įtaką visiems šio rajono gyventojams.

Rugpjūčio mėnesio šventė - svarbi dalis šito lietuviško pasaulio, kuris jau per keturias ir net penkias kartas egzistuoja tarp Amerikos pirmųjų lie-

tuvių. Lietuviai Pensilvanijoje (miesteliuose Frackville, Šenandos, Mahoney City, Naujoji Filadelfija, ir kt.) padėjo statyti Jungtines Amerikos Valstijas; Prieš daugiau negu 100 metų sukūrė mažą Lietuvėlę, kurioje iki šios dienos ai-di lietuvių kalba ir lietuviškos dainos. Šitoje Amerikos lietuvių sostinėje kova už Lietuvos laisvę, už išlaikymą Lietuvos kultūros ir už kalbos išgelbėjimą caro tironijos metais buvo stipri ir svarbi.

Deja, šita maža dalelė Lietuvos, jos svarba ir jos dabartinė veikla beveik nežinoma Amerikos lietuviams.

Reikia susipažinti su šita Lietuvos išeivijos dalimi, jos istorija ir su šios apygardos lietuviomis, jų gyvenimu - šitaip darydami turtinsime visų mūsų supratimą bendros istorijos ir turėsime galimybę išsilaikyti.

Antra, iššūkis mums visiems - sekti lietuvių angliakasių ir jų palikuonių pavyzdžiu išlaikyti lietuviškumą 100 metų - per keturias kartas Amerikoje!!!

Trečia, padėkime vienaip ar kitaip Šenando ir jo apylinkių lietuviams išlaikyti angliakasių Lietuvą, kad pasiliktų gyva, nes ji yra dalis mūsų visų likimo, lietuvių angliakasių išsaugoto daugiau kaip 100 me-

tų. Mūsų tautiečiai šiame rajone aukojosi už Lietuvos gyvybę, kai labiausiai reikėjo ir sukūrė vieną stipriausių ir seniausių bendruomenių išeivijoje kuri gyvuoja iki šios dienos nepaisant rimtų kliūčių - carinės represijos (net ir Amerikoje), nežmoniškų darbo ir gyvenimo sąlygų, žudynių, kurias vykdė kasyklų savininkai ir jų talkininkai, rajono ekonomikos ir gyventojų praradimų, nuskurdinimo. Šios vietovės lietuvių gyvenimas yra pagrindinė Amerikos lietuvių gyvenimo ir istorijos dalis. Šio rajono lietuvių veiklos praradimas arba užmiršimas būtų visos tautos praradimas. Mums tenka galimybė ir pareiga, padėti savo tautiečiams išsaugoti šį tautos palikimą.

Raginu visus aplankyti Pensilvanijos anglies rajoną, pamatyti savo akimis angliakasių Lietuvą.

Norintys susisiekti su vietiniais lietuviais, gali parašyti vietinio Vyčių skyriaus pirmininkei Anne Wargo (Aklizl@aol.com) arba pasižiūrėti į Vyčių tinklalapį (ir susiraskite „link“ Anthracite Council no. 144). Dėl apsilankymo muziejuje pasiskambinkite Eleanor Vaičaitis, tel. 570-874-1695.

2003 m. KELIONĖS Į DAINŲ / ŠOKIŲ ŠVENTĘ VILNIUJE

Finnair ir kitomis oro linijomis

	Išvyksta birželio mėn.	Sugrįžta liepos mėn.
Boston	29 d.	14 d.
Chicago	29	13
Cleveland	27	11
Detroit	27	11
Los Angeles	28	11
Newark	28	13
New York	29	14
Philadelphia	26	11
San Francisco	28	13
Tampa	29	12
Toronto	29	14
Washington	29	13

Galima užsisakyti vietas ir kitomis dienomis.

Skambinkite

VYTIS TOURS

**40-24 235th St.
Douglaston, NY 11363
Tel. 718-423-6161
800-778-9847
Fax 718-423-3979**

**E-mail vytours@earthlink.net
Web site www.vytistours.com**

Atstovybė Čikagoje: Rita Penčylienė E-mail pencylar@aol.com
Bronė Barakauskienė E-mail broneb@aol.com

Philadelfijos šokių grupė „Žilvinas“.

John E.Usalis, Ashland (PA) *News Bureau Chief* nuotr.

CLEVELAND, OH

PAGERBTAS “THE PLAIN DEALER” PREZIDENTAS

Alex Machaskee, *The Plain Dealer* prezidentas ir leidėjas, pristato *Mozaic* - naują laikraščio skyrių tautybėm.

Ohio didžiausio dienraščio *The Plain Dealer*, leidžiamo Cleveland, prezidentas ir leidėjas Alex Machaskee buvo pagerbtas spalio 19-tą, International Service Center įteikiant jam Golden Door Award, (Auksinių durų žymenį), kuris paskutinį kartą buvo kam įteiktas prieš 14 metų.

Šis Auksinių durų žymuo

įteikiamas tautybių kilmės asmeniui už nuopelnus Amerikos gyvenime, kultūroje ir savo profesijoje. Žymenio pavadinimas paimtas iš “Emma Lazarus” eilėraščio imigrantams, įkalto ant Laisvės statulos pamato: “Keliu savo lempą šalia auksinių durų.”

Žymenį 400 žmonių akivaizdoje Cleveland Marriott

Downtown at Key Center banketo salėje Alexui Machaskee įteikė Forest City Enterprises Inc. Ko-pirmininkas Sam Miller. O Algis Rukšėnas, ISC egzekutyvinis direktorius apibūdino Machaskee, serbų kilmės, kaip tautybių vertybių puoselėtoją, gelbėjusį jau 20 metų ISC integruoti imigrantus ir nuo grėsmės pabėgėlius naujam gyvenimui Clevelande. Po iškilmų meninę programos dalį atliko serbų vyrų choras *Kosovo*, vadovas dr. S. Rick Zivic.

Ir tikrai Machaskee dirba tautybių labui, ką įrodo jo prieš pora savaitių tautybėm surengtam pristatyme *Plain Dealer* patalpose pranešimas, kad be esamo, pasirodys dar ir naujas tautybių skyrius laikraščio *Plain Dealer* puslapiuose užvardintas *Mozaic*, mozaika. Šiame pristatyme Cleveland Apylinkės lietuvių bendruomenę, kaip ir Golden Door Award pagerbime, atstovavo dr. Stankus, kuris padėkojo Alex Machaskee už teigiamus *Plain Dealer* straipsnius apie Lietuvos kelią į NATO.

O Algis Rukšėnas buvo patenkintas, kad tiek žmonių susirinko pagerbti Alex Machaskee ir paremti ISC, tęsti ISC prasmingą darbą.

V. Stankus

Po Golden Door Award iškilmų: Robert King, *Fifth Third Bank* prezidentas, Alex Machaskee, *The Plain Dealer* prez. ir leidėjas, James Craciun, ISC Board of Trustees prezidentas, Algis Rukšėnas, ISC vykdančysis direktorius, Sam Miller, *Forest City Enterprises Inc.* pirmininkas, Dick Russ, *WKYC* TV-3 pranešėjas.

RAŠYTOJŲ DRAUGIJA

Irena Alantienė, gyvenanti Redford, MI., atsiuntė 50 dol. auką, skirtą a.a. rašytojo Jurgio Jankaus užbaigtos knygos “Pušis” išleidimui su laiškučiu: “Siunčiu kuklią auką. Apgailėstauju, kad Jo jau nėra. Kai jis gyveno pas savo marčią Danutę, mes bendravome. Jam niekad nepritrūkdavo anekdotų ir tai mus visus pralinksmindavo. Tai buvo mūsų mėgiamiausias draugas. Pasakorius buvo nepamainomas”.

Ona Juodišienė, gyvenanti Toronte, Kanada, atsiuntė 50 dol. auką, skirtą knygos “Pušis” išleidimui ir palinkėjo sėkmės darant gerą darbą.

Elvyra ir Jurgis Idzeliai, gyvenantys Dearborn Hts., MI., atsiuntė 25 dol. auką knygos “Pušis” išleidimui.

Aukas galima siųsti Lith. Writers Association vardu, c/o Stasys Džiugas, 5729 Edge Lake Dr., Oak Lawn, IL 60453.

St. Džiugas

PAGERBTAS A.A. BERNARDAS BRAZDŽIONIS

Aurelija M. Balašaitienė

Spalio 27 dieną Dievo Motinos parapijos svetainėje įvyko turiningas ir graudžiai sentimentalus š. m. liepos 11 dieną mirusio poeto Bernardo Brazdžionio pagerbimas, kurį suorganizavo Clevelando vyresniųjų skaučių “Židinys”. Svetainėje susirinko didokas publikos būrys. Atvykusiems buvo išdalintos labai rūpestingai ir meniškai paruoštos programos, kuriose yra gan daug poeto gyvenimo nuotraukų ir labai turiningas Valentino Sventicko straipsnis. Jame jis giliai ir išsamiai analizuoja poeto charakterį ir nupasakoja prisiminimus. Publikai susėdus aplink stalus, programą pradėjo LR Garbės konsulė Ingrida Bublienė, kuri taip pat yra ir “Židinio” pirmininkė. Ji trumpu žodžiu pasveikino susirinkusius ir paprašė visus atsistojimu ir tylos minute pagerbti a.a. Brazdžionio atminimą. Po to ji pakvietė v.s. Aldoną Miškinienę tarti pagrindinį žodį. Kalbėtoja labai detalai nupasakojo poeto biografiją, skaitė jo autobiografiją ir išnagrinėjo jo poezijos filosofiją. Ji pabrėžė poeto patriotizmą ir religingumą.

Svarbu pastebėti kad a.a. Brazdžionis poeziją pradėjo kurti dar labai jaunas būdamas, o jaunimui jis pasidarė populiarius ir žinomas kaip “Vytė Nemunėlis”. Jis rašė vaikų spaudoje, “Žvaigždutėje” ir sukūrė labai populiarią jaunimui knygutę “Meškiukas Rudnosiukas”. Atvykęs į Ameriką, poetas kurį laiką gyveno Bostone, 1955 metais persikėlė į Kaliforniją. Jis kelis kartus lankėsi Lietuvoje. 1980 metais jis aplankė tada dar nacionalizuotus savo vaikystės namus, o 1984 metais Lietuvoje skaitė savo poeziją, pabrėždamas, kad buvo “savas tarp savųjų”.

Pagerbimo programoje toliau Albina Bakūnienė deklamavo visą Bernardo Brazdžionio pasakėčią “Padauža Aitvariukas”, buvo rodomas ilgokas filmas. Filme matėme jo gimtąjį namą, jo pradžios mokyklą ir kai jis savo viešnagių metu Lietuvoje buvo apsuptas gausių minių. Matėme atsisveikinimą su velioniu Los Angeles Šv. Kazimiero lietuvių bažnyčioje. Liepos 28 dieną karstas buvo nuskraidintas į Lietuvą, į Vilnių, ir palaidotas Petrašiūnų kapinėse. Buvo nepaprastai įspūdinga matyti ilgoką eiseną, kurioje uniformuoti kariai nešė trispalvę vėliava uždengtą karstą, lydimą tautiniais drabužiais pasipuošusių mergaičių. Bažnyčioje susirinko didelė minia, kuri į kapines nulydėjo karstą. Garbingų svečių tarpe buvo Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus. Filmo gale Lietuvos rašytojų sąjungos pirmininkas ir keli kiti iškilūs asmenys kalbėjo apie a.a. Brazdžionio kūrybą ir jo reikšmę lietuvių tautai.

Programai pasibaigus, Ingrida Bublienė padėkojo Napoliiui Vočianui ir Algiui ir Amandai Mulioliams už filmo demonstravimą. Po to, rengėjų raginama, publika apsupo gražiai paruoštą vaišių stalą. Buvo dalinamasi įspūdziais ir pasidžiaugta, kad Clevelando lietuvių visuomenė turėjo progą taip gražiai ir oriai paminėti iškilų ir populiarių poetą, kurio kūrybos vaisiais naudojosi visokio amžiaus lietuviai. Židinietėms tenka pareikšti padėką už taip puikiai ir turiningai suruoštą to nuostabaus poeto pagerbimą, kurio kūryba gėrėjosi visos lietuvių kartos abipus Atlanto. Tebūnie jam lengva gimtosios ir numylėtos Lietuvos žemelė.

JURGINĖS PADANGĖJE

Aną savaitgalį Šv.Jurgio parapijoje išrinkti nauji nariai jos Tarybon: Antanas Bacevičius, Rūta Degutienė, Algis Martinėnas ir Debra Zelenonis. Jų dviejų metų kadencija prasidės 2003 m. sausio 1 d. Šv. Jurgio parapijos taryba 2002 m. sausio mėn. posėdyje nutarė mažinti narių skaičių. Po šių rinkimų joje bus 9 nariai. Ateinantį rudenį bus renkami kiti 4 nariai ir 2004 metais Tarybą sudarys aštuoni nariai.

Praėjusią savaitę Šv. Jurgio parapijos tarybos ir Finansų tarybos pirmininkai visoms parapijos šeimoms išsiuntinėjo laišką apie parapijos lėšas ir reikalingus pataisymus.

Rudens šventės loterijos bilietų platintojams numatyti trys ankstyvosios laimės (“Early Birds”) traukimai po 50 dol: spalio 27 d., lapkričio 3 d. ir lapkričio 10 d. Negaiškite grąžinti išplatintų loterijos bilietų šakneles.

Ger. Juškėnas

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

METAMS - \$40,
PUSEI METŲ - \$25,
PIRMA KLASE - \$63,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$115.00

LIETUVA IR PASAULIS

VYRIAUSYBĖ PATVIRTINO JAV PREZIDENTO SAUGUMO PROGRAMĄ

Vilnius, spalio 29 d. (ELTA). Siekdama užtikrinti Jungtinių Amerikos Valstijų Prezidento George Bush oficialaus vizito Lietuvoje saugumą, Vyriausybė patvirtino saugumo užtikrinimo programą ir šiai programai skirtų lėšų paskirstymą.

Nutarime sakoma, kad JAV Prezidento G. Bush oficialų vizitą Lietuvoje organizuoja Užsienio reikalų ministerija kartu su Vidaus reikalų ministerija, bendradarbiaudamos su Vilniaus miesto savivaldybe ir JAV ambasada. Saugumo programą įgyvendina Prezidento, Seimo pirmininko, Ministro pirmininko ir oficialių svečių apsaugos departamentas, Policijos departamentas, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas ir Vilniaus miesto savivaldybė. Programai įgyvendinti skiriama 1,082 mln. litų iš Privatizavimo fondo lėšų 2002 m. antrojo pusmečio sąmatos.

Ši programa, teigiama nutarime, numato, kaip lapkričio 22-23 d. įvyksiančio JAV Prezidento, ponios Bush ir juos lydінčios valstybinės delegacijos oficialaus vizito metu bus užtikrintas saugumas. Programai įgyvendinti numatoma parengti transporto priemonės ir įsigyti delegacijai eskortuoti motociklus, specialiąją aprangą, ekipuotę. Taip pat įsigyti ir sumontuoti specialiąją įrangą, aparatūrą bei ryšio priemonės, rekonstruoti Vilniaus miesto rotušės apšvietimo ir vėdinimo sistemas, atlikti vaizdo ir įgarsinimo sistemų įrengimo darbus, sutvarkyti aplinką.

Numatyta, jog nepanaudotos šiai programai įgyvendinti skirtos lėšos, pasibaigus finansiniams metams, grąžinamos į Privatizavimo fondo sąskaitą.

PREZIDENTŲ TARYBA

Vilnius, spalio 28 d. (ELTA). Lietuvą su oficialiu vizitu lankė Ukrainos Prezidentas Leonidas Kučma, lydimas penkių ministrų bei gausios verslininkų delegacijos. Po oficialios sutiktuvių ceremonijos Prezidentūros kieme Ukrainos vadovą priėmė Prezidentas Valdas Adamkus. Strateginėmis partnerėmis save laikančių Lietuvos ir Ukrainos valstybių vadovai aptarė dvišalį bendradarbiavimą ekonomikos, kultūros, mokslo ir turizmo srityse, taip pat kovos su terorizmu klausimus bei eurointegracijos aktualijas. Po Prezidentų bei jų vadovaujamų delegacijų pokalbių Prezidentūroje buvo pasirašytas Prezidentų tarybos įsteigimo dokumentas. Numatoma, jog ši taryba rinksis ne rečiau kaip kartą per metus ir svarstys svarbiausius dvišalio bei regioninio bendradarbiavimo klausimus. Tai bus pirmasis žingsnis užtikrinant reguliarių politinį aukščiausio lygio Lietuvos ir Ukrainos dialogą.

Pirmąją vizito dieną buvo rengiami dalykiniai pietūs su Ministru pirmininku Algirdu Brazausku. Pokalbis su užsienio reikalų ministru Antanu Valioniu įvyko trečiadienį, dalykinių pusryčių metu.

Vienas pagrindinių Ukrainos vadovo vizito tikslų - sustiprinti ekonominčius bei prekybinius Lietuvos ir Ukrainos santykius, nes pastaruoju metu prekybos augimo tempai tarp abiejų šalių sulėtėjo. Pagal praėjusių metų Lietuvos eksporto į Ukrainą apimtį, ši šalis buvo 10-ta Lietuvos eksporto partnerių sąrašė, o pagal įvežamos produkcijos apimtį Ukraina užėmė 16 vietą.

Kita svarbi pokalbių tema - mokslinis ir kultūrinis bendradarbiavimas. Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto patalpose Lietuvos ir Ukrainos Prezidentai oficialiai atidarė Ukrainos institutą, kuris įkurtas siekiant suaktyvinti abiejų valstybių mokslininkų bei intelektualų bendradarbiavimą.

Dvi dienas viešėdamas Vilniuje, L. Kučma taip pat lankėsi Antakalnio kapinėse, apžiūrėjo įmonę “Vilniaus Vingis”, pasi-vaikščiojo po prekybos ir pramogų centrą “Akropolis”. L. Kučma su žmona Liudmila dalyvavo oficialioje Prezidento V. Adamkaus ir ponios Almos rengiamoje vakarienėje. Spalio 29 d. L. Kučma išskrido į Kijevą. Tai buvo jau penktas antrą Prezidento kadenciją einančio L. Kučmos apsilankymas Lietuvoje.

PASAULINEI AIDS DIENAI - KONKURSAS ŽURNALISTAMS

Vilnius, spalio 30 d. (ELTA). Žurnalistai, informuojantys visuomenę ŽIV/AIDS, lytiškai plintančių infekcijų ir narkomanijos žalos klausimais, kviečiami dalyvauti konkurse.

Šį konkursą, kaip pranešta *Eltai*, jau šeštą kartą rengia Jungtinių Tautų Plėtros programa, tarptautinė organizacija “Europos miestai prieš narkotikus”, Vilniaus miesto savivaldybė, Lietuvos žurnalistų sąjunga ir Lietuvos AIDS centras.

Numatyti apdovanojimai už straipsnių ar fotografijų ciklus laikraščiuose bei žurnaluose, už radijo laidų ciklus, taip pat televizijos laidas, reportažus, dokumentinius filmus.

Konkurso nugalėtojams numatyti prizai ir piniginių premijos.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

Birutė Jasaitienė su šeima ir Lietuvos prezidento žmona Alma Adamkienė š.m. spalio 13 d. Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje “Metų Moters” žymenio įteikimo proga. Iš k.: Antanas Budrys, Jūratė Budrienė, Birutė Jasaitienė, Alma Adamkienė, Aušra Petry, Terry Petry ir Olivija ir Terry Petry.

Jono Kuprio nuotr.

SEIMO ATSTOVAS EUROPOS PARLAMENTE

Vilnius, spalio 31 d. (ELTA). Lietuvos Seimas turės savo nuolatinį atstovą Europos Parlamente. Tam teisinį pagrindą sudarė parlamentariai, priėmę Seimo atstovo Europos Parlamente įstatymą.

Seimo Užsienio reikalų komiteto narys Alvydas Medalinskas *Eltai* sakė, kad tokį pareigūną galima būtų siųsti dirbti į Europos Parlamentą iš tikrųjų jau dabar, tačiau tai bus realu tik užtikrinus reikiamą finansavimą.

Tikimasi, kad tam prireiks apie 415 tūkst. 567 Lt per metus. Į šią sumą įskaitomas at-

stovo darbo užmokestis, su darbu užsienyje susijusių išlaidų kompensacija, buto nuoma ir kt.

A. Medalinsko duomenimis, Europos Parlamentas jau yra paskyręs patalpas Lietuvos Seimo atstovybės biurui.

Seimo atstovu Europos Parlamente bus paskirtas Seimo kanceliarijos darbuotojas, einantis ne žemesnes kaip Lietuvos Seimo kanceliarijos patarėjo pareigas, turintis patirties tarptautinių santykių srityje. Pasak A. Medalinsko, trejų metų kadencijai jį skirs Seimo kancleris Seimo valdybos

teikimu, užsienio reikalų ministrui pritarus.

Šis valstybės tarnautojas turėtų padėti stiprinti bendradarbiavimą tarp Lietuvos Seimo ir Europos Parlamento Lietuvos pasirengimo narystei ir narystės Europos Sąjungoje kontekste. Jis teiks informaciją Europos Parlamento komitetams ir padaliniais apie Lietuvos Seimo veiklą, reguliariai informuos Lietuvos Seimą apie Europos Parlamento darbus. A. Medalinsko žiniomis, kol kas nebuvo svarstytos galimos kandidatūros į šias pareigas.

PRAŠO IŠLAISVINTI ČEČENIJOS PAREIGŪNĄ

Vilnius, spalio 31 d. (ELTA). Seimo Tarpparlamentinių ryšių su Čėčėnijos Respublika Iėkerija grupės pirmininkas Stanislovas Buškevičius ir šios grupės narys Petras Gražulis kreipėsi į Danijos ambasadą, išreikšdami viltį, kad Danijoje suimtas aukštas Čėčėnijos Respublikos Iėkerija pareigūnas Achmedas Zakajėvas bus išlaisvintas ir neperduotas Rusijai, informuoja ELTA.

Jie taip pat pareiškė, kad nepritaria Danijos Vyriausybės

veiksmams Rusijos prašymu suimant A. Zakajevą.

S. Buškevičius ir P. Gražulis apgailestauja, kad Danija pasidavė Rusijos spaudimui, jai pateikus tik deklaratyvius suėmimo motyvus, kad A.Zakajėvas įtariamasis padėjęs parengti įkaitų pagrobimą Maskvos teatre. “Remiantis tokiais motyvais galima suimti bet kurį ir bet kurios valstybės pilietį, kurio tik paprašys Rusija”, pareiškia parlamentarai savo kreipimesi į Danijos ambasadą.

Pasak jų, iki šiol neaišku, kas tikrasis šios akcijos Maskvoje užsakovas ir kam ji naudinga. S. Buškevičiaus ir P. Gražulio manymu, Čėčėnijai ji tik žalinga ir jos tikslas - sukompromituoti Čėčėnijos nepriklausomybės kovą. Parlamentariai pažymi, kad neatsižvelgta net į tai, kad Danija nėra pasirašiusi su Rusija susitarimo dėl ekstradicijos. Todėl S. Buškevičius ir P. Gražulis tiki si, kad A. Zakajėvas bus išlaisvintas ir neperduotas Rusijai.

BENDRADARBIAUS LIETUVOS IR UKRAINOS ARCHYVAI

Kijeve pasirašytas protokolas dėl Lietuvos Respublikos ir Ukrainos Respublikos nacionalinių archyvinių fondų dokumentų kopijavimo.

Remiantis šiuo dokumentu, kaip informuoja ELTA, numatoma keistis dokumentų kopijomis. Protokolu taip pat suderintos dokumentų kopijų užsakymo procedūros, reikalavimai mikrofilmų kokybei. Lietuvos archyvarų delegacija, vadovaujama Archyvų departamento generalinio direktoriaus Vido Grigoraičio, spalio mėnesio pabaigoje lankėsi Kijeve - Ukrainos valstybiniame archyvų komitete ir jam pavaldžiuose archyvuose.

Vizito tikslas - pasikeisti informacija apie archyvų veiklą, susipažinti su saugomais dokumentais, susitarti dėl Lietuvos ir Ukrainos archyvų konkretaus bendradarbiavimo.

JAV PREZIDENTO SAUGUMUI - DAR 250 TŪKST. LITŲ

Vilnius, spalio 31 d. (ELTA). Iš Vyriausybės rezervo Policijos departamentui siūloma skirti 250 tūkst. litų viešajai tvarkai, žmonių ir eismo saugumui užtikrinti JAV Prezidento ir jo delegacijos vizito Lietuvoje metu lapkričio 22-23 dienomis. Projektą Vyriausybei teikia Finansų ministerija, atsižvelgdama į Vidaus reikalų ministerijos prašymą.

Tai ne pagoniškujų laikų vaidilutės, bet Klaipėdos muzikinio teatro pirmojo veiksmo choro scena iš Audronės Žigaitytės operos “Žilvinas ir Eglė”. Vidury Dalia Kužmarskytė - Eglė.

KONCERTAS KOMPOZITORIAUS B.KUTAVIČIAUS JUBILIEJUI

Nacionalinės filharmonijos Didžiojoje salėje surengtas koncertas, skirtas kompozitoriaus Broniaus Kutavičiaus gimimo 70-osios metinėms.

Koncerte skambėjo jubilato oratorija “Iš jotvingių akmens” vokaliniam ansamblui ir senoviniams liaudies instrumentams, žodžiai liaudies (1983), oratorija “Paskutinės pagonių apeigos” chorui, vargonams ir ragams, žodžiai Sigito Gedos (1978) ir “Epitafija praeinančiam laikui” - simfonija mišriam chorui ir orkestrui, žodžiai Žygimanto Liauksmo, Sigito Gedos ir iš Bychovo kronikos (1998).

Kompozitoriaus B.Kutavičiaus kūrinius atliks Gintarė Skėrytė (sopranas), Leopoldas Digrys (vargonai), kamerinis choras “Aidija”, Nacionalinės M.K.Čiurlionio menų mokyklos moksleivių choras, Kauno valstybinis choras, Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras, taip pat valtornininkai Zigmas Augaitis, Marius Rancovas, Vidas Vidzbelis, Arvydas Urniežius. Dirigavo Romualdas Gražinis ir Gintaras Rinkevičius.

Kompozitorius B.Kutavičius, primena ELTA, gimė 1932 metų rugsėjo 13 dieną Panevėžio apskrityje, Molai-

nių kaime. Mokėsi Panevėžio muzikos mokykloje, Lietuvos konservatorijoje (dabar - Muzikos akademija), prof. A.Račiūno klasėje, baigė kompoziciją. Dirba pedagoginį darbą Nacionalinėje M.K.Čiurlionio meno mokykloje, yra Lietuvos muzikos akademijos profesorius.

Sveikindamas kompozitorių jubiliejaus proga, Prezidentas Valdas Adamkus pabrėžė, kad saviti ir talentingi B.Kutavičiaus vokaliniai ciklai, oratorijos, operos ir kiti kūriniai ne kartą buvo pripažinti ir įvardyti kaip įdomiausi šiuolaikinės mūsų muzikos pavyzdžiai.

ISPŪDINGA LIETUVIŲ FOTOGRAFIJOS PARODA

Spalio mėn. 25 d. Čiurlionio galerijoje Čikagoje atidaryta 31-ji kasmetinė lietuvių fotografijos paroda sutraukė patį didžiausią fotografų būrį negu bet kada anksčiau. Iš viso su savo darbais pasirodė 170 foto entuziastų, kurių tarpe buvo 33 jaunieji fotografai. Šis gausus dalyvių būrys išstatė net 483 darbus.

Parodą savo trumpu žodžiu atidarė Čiurlionio galerijos direktorius Algis Janušas, po kurio kalbėjo ilgametis tokių parodų pagrindinis kaltininkas, vadinamas kuratoriumi, Algimantas Kezys.

Jis paminėjo, jog pirmoji panaši paroda įvyko 1972-siais II-jo Jaunimo kongreso metu Jaunimo Centro didžiojoje salėje. Iš archyvinių šaltinių patirta, kad ta paroda vadinosi “Lietuvių fotografų išeivijoje paroda”. Joje tada dalyvavo 50 lietuvių fotografų iš JAV ir Kanados. Dalyviai buvo suskirstyti į vyresniųjų (14 dalyvių) ir jaunesniųjų (iki 30 m.) grupes. Premijuojami buvo tik fotografai iš jaunesniųjų dalyvių tarpo.

Reikia pažymėti, kad vyresniųjų grupėje dalyvavo žinomi lietuviai fotografai, kurių daugumos jau nėra gyvųjų tarpe. Tai Vytautas Augustinas, Kazys Daugėla, Jurgis Kasakaitis, Aleksas Urba, Kastytis Izokaitis, Algis Grigaitis, Edvardas Mankus, Algimantas Kezys ir kiti.

Šių metų parodos tema - “Senatvė, žiema, naktis”, kuria užbaigiamas ketvirtasis ciklas apie žmogaus ir gamtos skirtingus etapus.

Kalbėtojas dėkojo parodos rengėjui - Budrio Lietuvių Foto archyvui ir jo vadovei dr. Mildai Budrienei. Taip pat padėkos žodžius skyrė Čiurlionio galerijos direktoriui A. Janušui, fotografui Jonui Kupriui (už lakštų, ant kurių eksponuotos fotografijos, parūpinimą), dail. Janinai Marks, Lituanistikos Tyrimo ir Studijų Centrai ir jo direktoriui dr. Jonui Račkauskui bei kitiems.

A. Kezys paminėjo, kad ši paroda net galėjo sužlugti, jeigu pats nebūtų nuvykęs Lituvon ir neparsivežęs eksponatų.

Tą galimybę jam suteikė J. Marks, kuri finansavo jo kelionę į tėvynę.

A. Kezį sveikino Genė Razumienė, kuri įteikė didelę gėlių puokštę, o kartu su dviem kitais asmenimis sutraukė ir dainą. Vilija Vakarytė čia prisistatė su tortu ant kurio viršaus buvo skaitlinė “31”.

Parodos lankytojai gavo balsavimo lapelius, į kuriuos buvo prašoma įrašyti jiems geriausiai patikusių fotografijų numerius. Balsai skaičiuojami paskutinę parodos dieną - sekmadienį, lapkričio 3-ją. Daugiausia balsų surinkusieji bus apdovanoti pinigėmis premijomis suaugusiųjų ir jaunųjų grupėse (po 3).

Šiuo metu yra rengiamas stambus parodos katalogas, kurį spaudai ruošia A. Kezys. Jis turėtų būti išspausdintas iki lapkričio mėn. 15 d., kai Jaunimo Centre bus suruoštas fotografijų aukcionas. Aukciono organizatoriumi yra fotomenininkas A. Kezys, kuris šiomis dienomis (spalio 28-ją) atšventė savo 74-ji gimtadienį.

Ed. Šulaitis

VĖLINIŲ VAKARE - KLAIPĖDOS KRAŠTO NAŠLAIČIŲ DAINOS

Uostamiesčio gyventojai buvo kviečiami į susikaupimo ir rimties vakarą, skirtą Vėlinėms.

Vėlinių vakarą miesto visuomenei Kalvystės muziejuje “Abudu mudu siratėliu” rengė Klaipėdos miesto savivaldybės etnokultūros centras. Renginio vieta pasirinkta neatsitiktinai, mat Kalvystės muziejuje eksponuojami Klaipėdos krašto antkapiniai kryžiai. Čia puiki aplinka ir žodžiui ir dainai.

Pirmoje renginio dalyje, kuri vyko muziejaus patalpose, skambėjo tik Klaipėdos krašto našlaičių dainos. Tai subtilios, ramios dainos apie artimųjų ilgėsį, kurį išgyvendavo likimo valiai palikti našlaičiai. Dainuoti galėjo visi, nes buvo išdalinti dainynėliai, o melodiją vedė folkloro ansamblis “Alka” bei jaunimo sambūris “Audenis”.

Antroji renginio dalis vyko muziejaus kieme prie laužo. Čia esantys kryžiai buvo nušviesti žvakių liepsnos. Buvo surengta nauja kapinių tvorelių ekspozicija. Lauke buvo dainuojamos visų regionų dainos, susijusios su mirtimi. Šiuo renginiu, kaip informuoja ELTA, stengiamasi prisiminti visus

Klaipėdoje mirusius žmones, kurių per 750 metų buvo be galo daug, įvairių tautybių, įvairių likimų. Anot renginio organizatorių, kartais net nežinodami vaikštome jų kapais.

Vėlinių vakare dalyvavo pranciškonų vienuolis brolis Bernardas. Jis, ypač kringiškiams, yra gerai žinomas kaip pranciškonų poetas, savo kūriniuose apmąstantis žmogiškąją būtį, Dievo apsireiškimus joje. Brolis Bernardas priklauso Kringos pranciškonų vienuolynui, kur, be kitų darbų, atlieka ir ypatingą, labai svarbią visuomenei pareigą - palydi mirusiuosius į amžinąjį gyvenimą laidotuvių metu. Laidodamas pažįstamus ar nepažįstamus žmones, jis kiekvieną kartą randa taiklų žodį paguosti artimuosius, nuraminti jų širdis, suteikti jiems viltį.

KONCERTAS CLEVELANDE

Lapkričio 23 d. 2002 m. 6:30 v.v.

Dievo Motinos parapijos auditorijoje.

Bilietai 15 dol. ir 10 dol.

Telefonu užsakymai: Regina Čiuberkienė 216 / 481-8067

Koncertą rengia JAV LB Clevelando apylinkės valdyba.

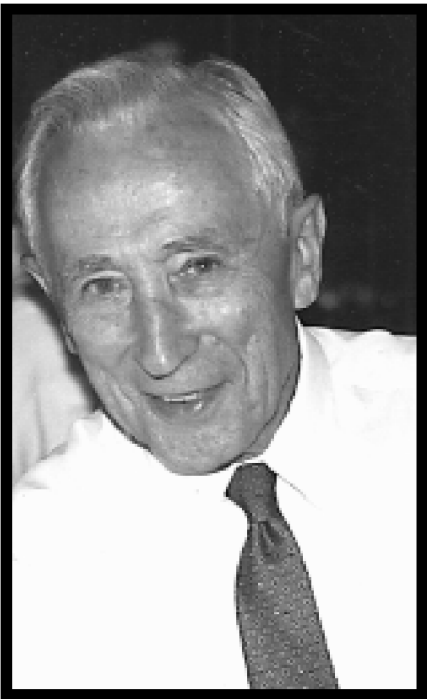
Lietuvos dailės muziejaus
Lietuviškos muzikos ansamblis
„KANKLĖS“
Koncertas
TĖVIŠKĖS SPALVOS

Vadovė:
Lina Naikelienė (*I kanklės*)
Virginija Alenskienė (*II kanklės*)
Aušra Juskevičienė (*bosinės kanklės*)
Irmantas Andriūnas (*birbynai*)
Eugenijus Čiplys (*birbynė, lumszelis*)
Solistė
Joana Gedmintaitė (*sopranas*)

2002 m. lapkritis

BE ANDRIAUS MACKEVIČIAUS

*Prieš šimtmečius įaugo mano šaknys šiton žemėn,
Ir šimtmečių juoda audra jų neišraus, -
Bernardas Brazdžionis, "Ąžuolas"*

Andrius Mackevičius labai mėgo eilėraščius, o ypatingai Bernardo Brazdžionio "Ąžuolą". Gal jam tas eilėraštis priminė jo vaikystės namus, kur stovi didelis senas ąžuolas. Gal tie žodžiai priminė kad nereikia pasiduoti, nesvarbu kokios gyvenimo sąlygos, bent taip jis visą gyvenimą gyveno.

Andrius Mackevičius gimė Vabalickiuose, netoli Bazilionų. Vėliau lankė Šiaulių gimnaziją ir pradėjo studijuoti elektros inžinierių mokslus Kauno universitete ir aktyviai dalyvavo Neo-Lituania korporacijoje. Karas sutrukdė mokslus. Karo metu jis vedė Eugeniją Staškevičiūtę ir susilaukė dviejų dukrelių. Kai frontas artėjo, su šeima ir savo tėvu bėgo iš Lietuvos į Vokietiją, Hanau sto-

vykloje dirbo vertėjo darbą, versdamas dokumentus pabėgėliams.

Atvažiavo į Ameriką jau su trim dukterim, žmona ir tėvu. Amerikoje susilaukė sūnaus. Gyveno Cleveland, OH, kur dirbo fabrike, o vakarais studijavo buhalteriją Western Reserve universitete. Įsigijęs bakalaurą laipsnį, išlaikė Certified Public Accountant egzaminus ir daug metų dirbo Richman Bros. kompanijai. Buvo to skyriaus vedėjas, kompanijos Comptroller.

Bet jo gyvenimas nebuvo vien su darbu surištas. Jis daug metų veikė Vilties draugijoje, Tautininkų sąjungoje, ir Neo-Lituanų korporacijoje. Rašė *Dirvai* taksų ir biznio klausimais. Organizavo Clevelando tautinių šokių šventę.

Labai mėgo knygas, lietuvišką žodį, eilėraščius. Kai išėjo į pensiją, jis vienuolika metų vedė knygyną Naujosios parapijos salėje, parduodamas lietuviškas knygas bažnyčios pelnui. O kai sveikata nebeleido dirbti, jis vis tiek iš visų jėgų dirbo kol surado kas perimtų jo pareigas, kad tik išlaikytų knygyną ir duotų visuomenei progą pasidalinti lietuvišku žodžiu.

Visuomet buvo labai atsidavęs šeimai, ypatingai mėgo, kai šeima suvažiuodavo ir visi turėdavo progos pasikalbėti, išsipasakoti - vaikai, vaikaičiai, provaikaičiai.

Po ilgos sunkios ligos, Andrius mirė 2002 m. spalio 7 d. rytą, Cleveland, OH., palikęs liūdinčius žmoną Eugeniją, tris dukteris ir sūnų su šeima, aštuonis vaikaičius ir keturis provaikaičius.

Mackevičių šeima

TRUMPOS SPORTO ŽINIOS

Lietuvos rankų lenkikams užtrenktos Amerikos durys

Dar viena Lietuvos sportininkų grupė negavo JAV vizų. Šį kartą nuskrįstųjų tarpe - Lietuvos rankų lenkikų komanda su pasaulio čempione Sandra Bušmaite. Grupės vadovas Aleksandras Pancerovas aiškina, kad pradžioje ambasada reikalavo įrodymų, kad esame sportininkai. Kuomet tai buvo padaryta - klausė už kieno pinigų važiuojame. Pancerovas pažymėjo, jog jis turi darbą, du butus ir kitokio turto, ko paprastai reikalaujama iš išvykstančiųjų, nes norima patirti ar sugrįš atgal. Tačiau ir tai negelbėjo: vizą gavo tik viena narė, kuri yra iš neįgaliųjų sportininkų tarpo - Irena Pezminienė. Bet ji viena nesutiko vykti į lietuviams sportininkams nelabai svetingą šalį.

Pernai į Dėdės Samo kraštą durys buvo užtrenktos graikų-romėnų stiliaus imtynininkams, kurie čia turėjo varžytis.

Ilgauskas žaidžia gerai

Clevelando *Cavaliers* profesionalų krepšinio ekipa, kurioje rungtyniauja lietuvis **Žydrūnas Ilgauskas**, spalio 18 d. įveikė *Utah Jazz* penketuką 95-91, Žydrūnas per 34 žaidimo minutes pelnė 30 taškų ir atkovojo 12 kamuolių. Jis įmetė 12 dvitaškių ir visas 6 metas baudas. Jis buvo suspenduotas vienerioms rungtynėms ir praleis susitikimą su *Orlando Magic* krepšininkais. Jeigu kam neaišku, kiek Žydrūno vienerios rungtynės yra vertos, mes tai pranešame - tik 137 tūkstančiai dolerių. Argi kuris nors kitas lietuvis per pusvalandį tiek uždirba? Jeigu taip - norėtume sužinoti.

Kaip žinome, į kitą NBA komandą - *Portland Trail Blazers* eiles vėl sugrįžo kitas Lietuvos krepšinio milžinas - **Arvydas Sabonis**. Tačiau jis dar iki šiolei yra tausojamas ir nepasirodė nė vienoje draugiškose rungtynėse, kaip ir jo komandos draugas, buvęs *Chicago Bulls* žaidėjas Scottie Pippen, kuris sveiksta po operacijos. Tačiau ir be jų portlandiečiai gerai laikosi: iš 6 rungtynių turi 5 pergalės. Spalio 18 d. jie nugalėjo *Houston Rockets* 87-86.

Reikia pasakyti, jog gerai užsirekomenduoja ir šiemet į NBA Bostono komandą pakviestas, tačiau kontrakto nepasirašęs **Darius Songaila**. Jis dabar rungtyniauja Maskvos CSKA klube, kuris jam pasiūlė daugiau pinigų. Praėjusią savaitę jo atstovaujama komanda nugalėjo Jekaterinburgo krepšininkus, jų tarpe ir lietuvių Virginijų Sirvydį, 98-69. Songaila buvo rezultatyviausias žaidėjas: jis per 22 žaidimo minutes sumetė 16 taškų.

Edvardas Šulaitis

NAUJAS KARINĖS PRIEVOLĖS ĮSTATYMAS

Ministerių kabinetas jau priėmė karinės prievolės įstatymą, kurį paskelbus nustos veikęs ligšiolinis įstatymas. Įstatyme pasakyta, kad **Lietuvos nepriklausomybės ir žemių neliečiamybės gynimas yra visų Lietuvos piliečių ir lietuvių aukščiausias tikslas ir garbingiausia pareiga**. Kiekvienas Lietuvos pilietis - vyras turi pats atlikti karinę prievolę tarnaudamas kariuomenėje ir būdamas atsargoje ar apsaugoje. Karo metu Respublikos Prezidentas gali leisti tarnauti kariuomenėje ir ne Lietuvos piliečiams. Taip pat karo metu nerikiuotės pareigoms eiti krašto apsaugos ministerio nustatyta tvarka į kariuomenę **gali būti imamos ir moterys - savanorės**. Kariuomenei reikalingų specialybių moterims gali būti uždėta ir prievolė tarnauti atitinkamose nerikiuotės vietose kariuomenėje, jos įstaigose ir įmonėse. Pašaukti į kariuomenę, o karo metu visi 18-45 m. amžiaus vyrai iš Lietuvos pilietybės gali būti atleisti tik krašto apsaugos ministeriui sutikus. Krašto apsaugos ministeriui sutikus, Lietuvos piliečiai gali tarnauti ir kitų valstybių kariuomenėse, bet nuo Lietuvos piliečiams uždėtų kar. prievolių tokie neatleidžiami. **Vengia karinės prievolės ir už tai teismo nubausti, laikomi**

garbės netekusiais piliečiais ir negali eiti valstybės, savivaldybės ir visuomenės tarnybos pareigų. Į kariuomenę pašaukti valstybės, savivaldybės ir privačių įstaigų ar įmonių, kuriose valst. išdas dalyvauja savo kapitalais, nuolatiniai tarnautojai turi teisę po paleidimo iš karo pratimų ne vėliau kaip per 3 d., o po paleidimo iš kariuomenės - ne vėliau kaip per 14 dienų grįžti į tų pačių įstaigų ar vadybų ne žemesnes nekaip turėjo prieš tai vietas. Karinę prievolę kariuomenėje atliekančių vyrų beturtės ir užsidirbti negalinčios šeimos šelpiamos bendra socialinės globos tvarka. Be kito, įstatyme sakoma, kad **vyrai, nepaimti į tikrąją karo tarnybą arba iš jos paleisti neištarnavus nustatyto laiko, turi 15 metų mokėti karo mokesčius**. Karo mokesčiai yra pagrindiniai ir papildomieji. Pagrindiniai mokesčiai visiems lygūs, o papildomieji - proporcingai turimam turtui ar uždarbiui. Nuo karo mokesčio atleidžiami dėl sveikatos ar kūno ydų darbui netinkami beturčiai, asmenys, apdovanoti Vyčio kryžio ordinu ar Vyčio kryžiumi ir karo invalidai. Karo mokesčių didumą ir mokėjimo tvarką nustato ministerių kabinetas.

*"Trimitas", 1936 metų
birželio mėnesio 11 diena.
Nr. 24 (809)*

Žemiausia pokalbio minutės kaina
Skambinantiesiems iš JAV į Lietuvą

20 ct/min

- Nėra sujungimo mokesčio
- Kaina skaičiuojama 6s tikslumu
- Pokalbiai iki 10s neapmokestinami
- Jokių paslėptų mokesčių
- Sąskaitų tvarkymas internetu
- Skambučių išsklotinė internete

i

Sąskaitą galima atsidaryti
www.hermesphone.com
arba telefonu
1-877-748-7964
Informacija
info@hermesphone.com
arba
1-877-748-7964

Apšilankykite **www.hermesphone.com** arba paskambinkite **1-877-748-7964**

RENGINIŲ KALENDORIUS

LAPKRIČIO 9 d., šeštadienį, “Exultate” choro 20-mečio jubiliejinis koncertas ir banketas.

LAPKRIČIO 10 d., sekmadienį, 11:30 val. ryto Dievo Motinos parapijos Konferencijų kambaryje įvyks JAV LB Ohio apygardos susirinkimas.

LAPKRIČIO 17 d., nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. - Šv. Jurgio parapijos rudens šventė.

LAPKRIČIO 23 d., šeštadienį, “Lietuvos Dailės Muziejaus Ansamblis Kanklės” koncertas. Rengia JAV LB Clevelando apylinkės valdyba.

2003 m.

VASARIO 16 d. Nepriklausomybės Šventės Minėjimas Dievo Motinos parapijos auditorijoje.

BALANDŽIO 5 d., šeštadienį, “Trys panteros”.

RUGSĖJO 28 d. Lietuvių diena, Lietuvių Meno Ansamblio “**Dainava**” koncertas Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Rengia JAV LB Clevelando Apylinkės Valdyba.

AMERIKOS LIETUVIŲ SPAUDOS IR RADIJO DRAUGIJOS “VILTIS” SUSIRINKIMAS

Pagal Amerikos Lietuvių Spaudos Draugijos “Viltis” įstatų 1-mos dalies 1-mąjį straipsnį, 2002 m. lapkričio 17 d. 1 v. p.p., Balzeko Lietuvių Kultūros muziejaus patalpose, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629, tel. (773) 582-6500 šaukiamas visuotinis Vilties draugijos susirinkimas, kuriame maloniai kviečiame visus narius dalyvauti.

Susirinkime negalintieji dalyvauti nariai prašomi atsiųsti įgaliojimus, perdidžiančius balso teises draugijos nariui, kurie tikrai susirinkime dalyvaus. Įgaliojimus siųsti VILTIS Inc. P.O. Box 19010, Cleveland, OH 44119-0010, USA.

VILTIES DRAUGIJOS VALDYBA

SPORTAS

LENGVOJI ATLETIKA CLEVELANDE

2002 metų ŠALFASS-gos jaunių ir jaunučių lengvosios atletikos pirmenybės įvyko 2002 m. rugsėjo 14 d., Cuyahoga Community College, Western Campus, Parma, Ohio. Varžybas rengė Clevelando LSK Žaibas. Varžybų vadovas ir vyriausias teisėjas buvo Algirdas Bielskus. Vyr. sekretorė - Rita Kliorienė, pranešėjas - Algis Gudėnas. Paskirų šakų vyr. teisėjai: bėgimų - Vytas Kliorys, starteris - Petras Taraška, šuolio į tolį - Danutė Januškytė-Tuljak, rutulio - Saulius Venclauskas, disko - Simas Kijauskas, ieties ir beisbolo - Kęstutis Civinskas. Pakankamas skaičius teisėjų ir pagelbinio personalo sudarė sąlygas sklandžiam varžybų pravedimui. Šuolis į aukštį nebuvo įvykdytas, nes trūko priemonių.

Varžybos vyko šiose berniukų ir mergaičių klasėse: A (Young men & women) 1983-85 metų gimimo, B (Intermediate) 1986-87 m., C (Youth) 1988-89 m., D (Midget) 1990-91 m., E (Bantam) 1992-93 m., F (Pee-Wee) 1994 m. gimimo ir jaunesnių. Šalia to, atskirai buvo atžymėti patys jauniausi “pipirai” 1996 m. gim. ir jaunesni. Taipogi atskirai atžymėti buvo 1989 m. gimę C berniukai ir 1991 m. gimę D mergaitės.

Varžybose dalyvavo 39 lengvatlečiai, visi LSK Žaibo nariai. Iš jų 26 berniukai ir 13 mergaičių. Negana to, kad niekas neatvyko iš kitų vietovių, dar ir nemažai iškilesnių LSK Žaibo lengvatlečių nedalyvavo varžybose.

Vyr. skautininkės

A. † A.

JADVYGOS BUDRIENĖS

netekusios,

jos dukrą GRAŽVYDĄ,
sūnus RIMĄ ir MINDAUGĄ-ALGĮ bei jų šeimas
nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Clevelando skautininkės

A. † A.

STASEI LANIAUSKIENEI

mirus,

reiškiame nuoširdžią užuojautą jos šeimai:
dukrai REGINAI ŠILGALIENEI su šeima,
sūnams RIMANTUI, VIKTORUI ir MARIUI
su šeimomis bei giminėms.

*Clevelando Lietuvių R.K.
Religinės Šalpos Komitetas*

DIRVAI AUKOJO

B.Aras, Thousand Oaks, CA .. 25
I.Janavičius, Plymouth, MA ... 20
K.Ripskis, Phoenix, AZ 20
J.Jurkūnas, St. Pete Beach, FL 15
S.Budejus, Palos Hts., IL 10
J.Kartanas, Omaha, NE 10
V.Momkus, Chicago, IL 10

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

**KOLDŪNAI
MĖSOS, VARŠKĖS,
GRYBŲ, RŪKŠ.
KOPŪSTŲ, BULVIŲ**

Skambinkite: **Jodi**
tel.: (440) 354-4029
arba **Jane**
tel.: (440) 974-4094
Susitarus pristatom į namus

III-sios Lietuvos Tautinės Olimpiados stendinio šaudymo 16 jardų rungties laimėtojai. Iš kairės: Jonas Miklovis (Kaunas) - II vieta, Lionginas Kulikauskas (Kaunas) - III vieta, Antanas Šimkevičius (Hamiltono LMŽK “Giedraitis”) - I vieta. Varžybos vyko 2002 m. birželio 27-29 d., Vilniuje.

Pasekmės daugumoje buvo gana kuklios, tačiau entuziazmo dalyviams nestigo. Iš mergaičių išskirtinos yra metikė Vesta Dvareckaitė, 17 m., visapusiška Tiffany Stempužytė, 16 m. ir ilgesnių nuotolių bėgikė Nida Hallal, 15 m. Iš berniukų, metiko duomenis turi Aleksas Venclauskas, 15 m. ir šuolininkas Gintautas Civinskas, 17 m., kuris reiškiasi ir ieties metime. Berniukų C klasėje išryškėjo Alvydas Civinskas, 14 m. ir Nicholas Hallal, 13 m.

Pagal nusistovėjusią tradiciją, už geriausią pasekmę kiekvienoje klasėje buvo skiriami žymenys, apskaičiuojant pagal tarptautines vertinimo lenteles (IAAF 1971). Berniukams A ir B taškai apskaičiuojami pagal vyrų lenteles, o kitiems berniukams ir visoms mergaitėms - pagal moterų. Pateikiame žymenų gavėjus, nurodant rungtį, pasekmę ir taškų skaičių:

Berniukų A - Gintautas Civinskas, ietis (800 g) 36.51 m (119'-9") - 437 taškai.

Berniukų B - Aleksas Venclauskas, rutulys (12 lb.) 10.90 m (35'-91/4") - 426 t.

Mergaičių A - Vesta Dvareckaitė, diskas 28.82 m (95'-10") - 520 t.

Mergaičių B - Tiffany Stempužytė, šuolis į tolį 4.21 m (13'-9.75") - 479 t.

Berniukų C - Alvydas Civinskas, ietis (600 g) 30.00 m (98'-5") - 599 t.

Mergaičių C - Kristina Petraitytė - rutulys (6 lb) 8.17 m (26'-91/2") - 349 t.

Berniukų D - Joshua Jonaitis - rutulys (6 lb.) 8.30 m (27'-3") - 358 t.

Mergaičių D - Daina Chmieliauskaitė - į tolį 3.49 m (11'-51/2") - 281 t.

Berniukų E - Erikas Venclauskas - rutulys (6 lb.) 7.39 m (24'-3") - 293 t.

Berniukų F - Nicholas Tuljak - beisbolas - 30.18 m (99'-0") - 111 t.

Mergaičių F - Kaja Kijauskaitė - į tolį 2.51 m (8'-2.75") - Ot.

Algirdas Bielskus

